

31/12

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్నపట్టణము 1925 వ సం॥ జనవరి నెల 9-వ తేది శుక్రవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, పుష్యమాస శుద్ధ పౌర్ణమి ౧౩.

No. 237
సంచిక ౨౩౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవాకిచే వేలకు వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది.

పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిద

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువురౌట బావును,
పార్శవు మెప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజర్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి

తోక ప్రసిద్ధమైన

స్టీము యింజన్లు!

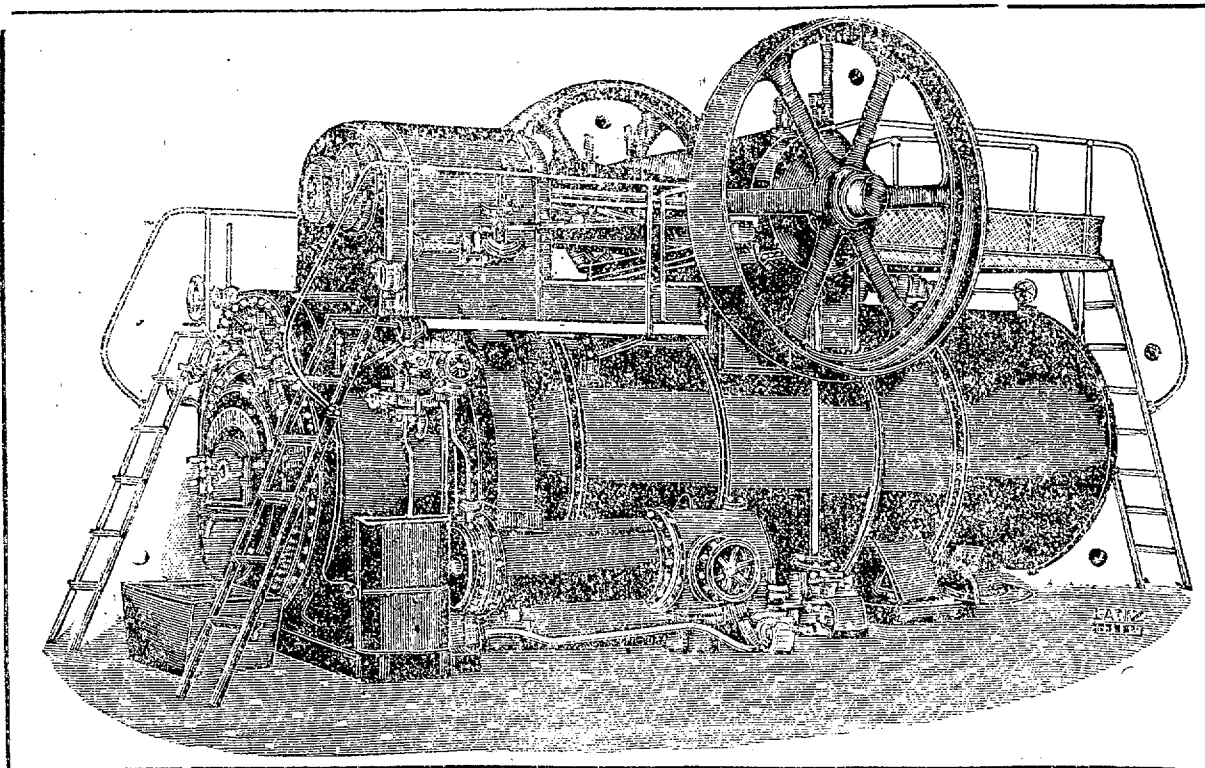
(Super Heated)

హంసి స్టీము యింజన్లు!!

22 B. H. P. ల గాయకు 1250 B. H. P. వరకు.

బాయిలరు ట్యూబులు వెలుపలకులాగి శుభ్రపకుటకు సౌకర్యములు అమర్చబడియున్నదన బాయిలర్లు యెన్నటికిని చెడిపోవు.

యేమాదిరి యింజనులు కంటెను ఖర్చు మిగుల తక్కువ - కర్ర - బొగ్గు - వూక - పొట్టు - దేనితోనైన పనిచేయును.

వెలు సులభము.

Prices
Challenge
Competition

నూతన పద్ధతుల
ననుసరించి అనేక
సౌకర్యములు
అమర్చబడినవి.

వెలు సులభము.

Economy
unrivalled!
Latest
Scientific
Miracle!!
Wonderful
Bargains!!!

ఇదివరకు యెన్నడు యిట్టి యింజనులు మీరు చూచియుండరు.

సంవత్సరం ఒక్కంటికి 3000 యింజనులు అమ్మబడుచున్నవి. త్వరపడి ఆర్డర్లు పంపుడు.

Telegrams:
"MACHINISTS"

సాలుయేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండ్ కో., 12, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు.

Madras-Races 1924-25.

చెన్నపురి గుఱ్ఱపు వందెములు 1924-1925

ఈదిగువ తెలుపబడిన తేదీలలో పందెములు జరుగును
1925 సం॥ జనవరి నెల 10, 18, 17, 24, 31.
1925 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 7, 14.

ఎల్లెక్కో టోటాలిజేటరు బుక్కు మేకర్లు

ప్రవేశకట్టుము:-

మొదటితరగతి: పురుషులకు రూ. 5. స్త్రీలు రూ. 3.
రెండవతరగతి: ,, ,, 1. ,, 0-8-0.
బీచ్, పార్కు, ఎగ్జోరు మొదలగు స్టేషనుల
నుండి స్పెషలుబుండ్లు పోవును.
ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు
మా పెన్సన్ కోనులను చూడకోరెదము.

వెల్లింగ్టన్

1925 సం॥ జనవరి నెల 8 తేది మొదలు జనవరి 9 వ తేదివరకు.
మ్యాజిస్ట్రేటులు శని ఆదివారములందు 8-15 గం॥ చూపబడును.

ఆల్ న్యూ సు కామిక్సు

8-1-25 కనవారమునుండి యూనివర్సల్ ఫెస్టివల్ సిరియల్
ది "హోస్టల్ సిటీ" ప్రదర్శించబడును

పీటి మారిజ్ అండు మార్గశేటు మోరిస్ అద్వైత
కార్యములు చూడకగవని. న్యాయకూడ చూపబడును.

Encourage the Indian Art and enter-
prise the great Peninsular Magic Troupe.

Give their performances in Tenali on 10, 12 Insts.

ది గ్రేటు పెనిన్సులార్ మ్యాజిక్ ట్రూ పువారు

యీనెల 10, 12 తేదీలలో తెనాలి శ్రీకృష్ణ
సౌందర్యభవనులలో వారి వినోదములను
ప్రదర్శించెదరు.
ఎం. రామకృష్ణారావు.
మేనేజరు.

నోటీసు

కాకినాడ సబుకోర్టులో

O. S. 8/20

వాది:- పుల్లిపూడి బాపిరాజు సా॥ కాకినాడ.

ప్రతివాదులు:- వి. కే. సుబ్రహ్మణ్యంపిళ్ళై చరితాయి
నందున వారసు సోదరుడు శిలవనాయకం పిళ్ళ సా॥ వెల్ వెల్
తురాం, 2 యస్. యస్. ఆర్. యస్. రామనాథంపిళ్ళై
చనిపోయినందున వారసు సమిష్టికుమార్లు నాగప్పపిళ్ళై సా॥
పుదుక్కొటజిల్లా అరమిలం. సదరు డిక్రీ వారంటములలో
1-2 ప్రతివాదులకు వారసులను తెలిపించి జామీనుదానవత్త
వున్న చరాన్తి జప్తు చేయించుటయును కోరి దాఖలు చేసిన
వారంటు దరఖాస్తుపై కాకినాడ సబుకోర్టువారు నోటీ
సుకు ఆర్డరువేయించి 20-1-1925 తేదికి వాయిదావేయించినారు
గనుక అక్షేపణలు వున్నయెడల వాయిదాకోజు 11 గంటలకు
కాకినాడ సబుకోర్టులో హాజరయి తెలియచేసికొనవలయును.

కాకినాడ } జె. బి. రామమూర్తి.
6.1.1925, } డిక్రీహోల్డరుతరఫ్ నుండి.

శారదానికేతనము - గుంటూరు

ఆంధ్ర దేశములోని గురుకుల స్త్రీ విద్యాలయము ఇది ఒకటే
సంక్రాంతిపండుగకు ధనసహాయముచేసి విద్యాదానము జేయుటకు
ఆంధ్ర మహాజనులు ప్రార్థితులు

చెన్నపురి బజారుధరలు

జనవరి 9-వ తేది శుక్రవారము

(1) ధాన్యములు			
దనియాలు	చా 1.5 రు 80.0.0 మొదలు 42.0.0 ముఖ		
రియ్యము బస్తాలు		మొదలు	మరణ
కుసుమ తేనాలి	,, 48 గలని రు 14.0.0	14.8.0	
నెలూరి	,, డిటా	,, 15.8.0	16.0.0
డిల్లీ	,, డిటా	,, 16.4.0	16.8.0
రాగులు	చా. 164 బస్తా 1.5	,, 8.12.0	9.0.0
శవ్వలు	,,	,, 20.0.0	24.0.0

(2) వస్తుధాన్యములు			
కందులు	బస్తా 1.5 రు 205 రు	11.0.0 రు	12.0.0
నెనగలు	,, డిటా	,, 10.8.0	11.8.0
నెపలు	,, డిటా	,, 11.8.0	12.4.0
నినుములు	,, డిటా	,, 18.0.0	16.0.0
శిలము	రు 164 ,,	,, 9.4.0	11.4.0

(3) నూనె వస్తువులు			
శవ్వలనూనె	చా 1.5	రు 160.0.0	165.0.0
నెయ్యి	మ 1.5	,, 14.0.0	26.0.0
కొండాపురం నెనగనూనె	చా 1.5	,, 55.0.0	60.0.0
ఇతరనెనగనూనె	,,	,, 50.0.0	58.0.0
నెనగనూనె గానుగ	చా 1.5 రు 120 మి.ఎ.కె. ను	115	
అమడము	చా 1.5	రు 145.0.0	

(4) చిల్లర వస్తువులు			
చాండనము	చా 1.5	రు 170.0.0	175.0.0
కూరకము	,,	రు 145.0.0	150.0.0
మిరపకాయలు(గుంటూరు)	చా 1.5 రు	129.0.0	140.0.0
గుంటూరుపొయ్యకట్టు వీరిమందు ముఖ	1.5 రు	80.55	
కాళివాస్త్రపొయ్యకట్టు	,,	రు 70.75	
రెల్లము	చా 1.5	రు 85.0.0	60.0.0
చింతనందు	చా 1.5	రు 80.0.0	49.0.0

(5) ఇనుము			
కట్ట రకం	చా 1.5	రు 82.0.0	88.0.0
చదరం	,,	,, 82.0.0	85.0.0
రవుండు	,,	,, 82.0.0	85.0.0

(6) లోహములు			
నెండ్లి 100 తులంకు	రు 72.0.0	75.0.0	
బంగారము, తులము 1.5	రు 21.8.0	22.8.0	
సవరము 1.5		14.8.0	
ఇల్లడి	చా 1.5	రు 275.0.0	280.0.0
రాగి డిటా	రు 815.0.0	820.0.0	
అస్సాచక్కెర	చా 1.5	రు 84.8.0	85.2.0

(7) రంగులు అలిజరైను			
అవుకప్పుడు	20 డిగ్రీలు రు	78.0.0	
కొట్టెప్పుడు	డిటా	72.0.0	
సింహం	డిటా	,,	
గుర్రం	డిటా	,,	

(8) కూడి			
బోంబా నెనుబారు	చా 1.5	రు 820.0.0	

(9) నూలు			
కోయంబుత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1.5	రు	8.12.8	
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1.5	రు	7.8.0	
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1.5	రు	8.12.0	
అహమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1.5	రు	7.12.0	
నూకేయేనుగ నెం 20	రు	11.4.0	
జపాక్ నెం 20			
,, ,, 40 ఏ రేజిలు అయినను	రు	18.11.0	
గోకాక్ నెం 12½	రు	9.0.0	
పద్మాక్ష నెం 24½	రు	11.10.0	
14½ క్విలక్ పక్ష	రు	8.14.0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె	రు	11.4.0	
నెం 22 ,, ,,	రు	11.8.0	
నెం 12½ బెన్ని సర్కు	రు	9.2	
నెం 14½ ,, ,,	రు	9.8	

గ్రామకరణము-మునసబు

గ్రామకరణమునకు మునసబును పొందవలయు హక్కు
లలోగాని యోగ్యతలలో గాని భేదములేదు. పూర్వము మునస
బులకు జీతములు తక్కువగా ఉండినందున వారు గౌరవోద్యో
గులగా యెంచబడుచుండిరి. క్రొత్తపద్ధతి ననుసరించి కర
ణము, మునసబులకు ఉభయములకు జీతములు సమానముచేయ
బడి వారుతూడా జీతనాకరులుగా యెంచబడుచున్నారు.

పద్ధతులన్నీ మారినప్పటికిని కరణములను, మునసబులను
తాచేవారు లనెడిపద్ధతి మార్చలేదు. మునసబులకు సివిలు, క్రిమి
నలు కేసులు విచారించే భారము తీసి పంచాయతీ కోర్టులకు
పెట్టిరి. ఇక జనన మరణములు, మాత్రము మిగిలియున్నవి.
కరణము తనవిధిని చక్కగా నేరవేర్చవలెనన్న ఆహ్వానములు
తూడా పనిచేయవలసియున్నది. ఇంతవనిచేసి మునసబు పంత
కముకొనుట కేచియుండక తీరదు.

ఈకమిషన్లు మునుపటి కేసులకు తగిన సరి
భావము లేదు. పిరిచే వాలిపడి కాననసభలో యేభుల్లవైతను
పిరి విషయములో పనిచేయవలసినను యీకమిషన్ విషయ
ముకు అనుభవములకు అలవాటుపడినవారు సభ్యులుగా నుండుట
కవకాశము లేనందున నేరవేర్చుటలేదు.

కనుక ఆంధ్రదేశములోని కరణములందరను ఆయా
తాలూకాలలో శఖలు జరిపి యీక్రిందితీర్మానములు చేసికొని
కలెక్టరులవద్ద గవర్న మెంటుకును, కాననసభకును తెలుపు
కొన గోరుచున్నాను.

తీర్మానములు (1) అన్నివిధములను కరణము, మునస
బులు సమానుల గనుక మునసబుకు కరణము తాచేవారు అను
మాటను గ్రామమాన్యులలో నుండి తొలగించి యిద్దరును
"గ్రామాధికారు"లను తదయను ఉపయోగింపవలెను.

(2) మునసబులకే కరణము కూడ లోకలోబ్ధము,
మ్యునిసిపాలిటీలు కాననసభలకు సభ్యులుగా నుండుటకు అర్హు
గావచ్చును.

(3) మునసబులకు ఇదివరకే కేసులము విషయములో
బాధ్యతవున్నది. కనుక దెబ్బ సంబంధమును తెక్కులు తానే
వాయించుటకు కరణము భూసంబంధ ముకు రికార్డు తయారు
చేయుటకును బాధ్యులుగా నుండవలెనని కాసింపబడవలెను.

(4) ఒకరిపై నొకరికి అధిపత్యము లేనందున తమతమ విధు
లను వారు నేరవేర్చుకొనుటకు ఉత్తర్యులు కావలెను.

ఈనాలుగు తీర్మానములు ఏమాత్రమైనను ఆత్మగౌర
వముగల ప్రతికరణమును అంగీకరింపగల దని నమ్ముచున్నాను.
ఇంకను అనుభవముగలవారు యోచించి సవరణలుచేయవలసి
యున్నయెడల చేసి పినిని త్వరతో తీర్మానించి రాజోపు
స్థితివరీపము గూడనున్న కాననసభలో ఆర్డరు పెట్టుటకు
గాను యేకాననసభ్యులైనను కోరవలెను.

అక్కిరాజు వాసుదేవరావు,
సెక్రటరీ.

పోర్చిగీసు కాన్సల్ జనరలుగారి ఆగమనము
కరాచీ, జనవరి 8:- ఘనత పహించిన డాక్టర్ అమా
డన్ డిసిల్వగారు, పోర్చిగీసు కాన్సల్ జనరలు, నిన్న
యిచ్చుటకు వచ్చిరి. శనివారమునాడు ప్రియమహిళలో వాస్
కోడిగామాగారి బ్రాహ్మకర్మము జరుపబడు సమావేశమునకు వీరు
హాజరయ్యెదరు. (ఆ. ప్రె.)

"గోదావరిజిల్లా పెద్దాపురం తా॥ వొమ్మంగి గ్రామ
నివాసులును, బ్రాహ్మణులును, మిరాసీదార్లును, అయిన మంచి
రాజు కృష్ణంరాజుగారు 2 తేది రాత్రి స్వర్ణములయిన తెలి
యజేయుట కెంతయు విచారించుచున్నాను. వీరు పరోప
కారార్థమై తమ శక్తిసంతయు వినియోగించిరి అని ఆదిరాజు
జగ్గరాజుగారు చెప్పుచున్నారు.

AMRUTANJAN

1925 CALENDAR 1925

The picture of "Mahatma Gandhi" in sitting posture
and
"Radha Krishna" with 3 attractive colours.

అమృతాంజనము

1925

క్యాలండరు

1925

"మహాత్మా గాంధీ" "రాధా కృష్ణ"

3 అందమైన రంగులతో ముద్రింపబడి, ముద్దులు మూటగట్టుచున్నది.

ముఖ్యముగ గమనింపుడు:—

15-1-1925 తేదివరకు ధరలయందు ప్రత్యేక సదుపాయముగలదు.

100 కి రూ 10-8-0,

ఆలశ్యము ఆశాభంగమగును.

1000 కి రూ 90.

తక్షణమే మీ ఆర్డరును నాలుగవవతు అడ్వాన్సుతో పంపుకొనవలెను.

అమృతాంజనము డిపో, నెం 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

విశాఖపట్నం మన్యం

పరిపాలనానివేదికము

విశాఖపట్నం మన్యప్రదేశము యొక్క 1928-24 సం॥ పరిపాలనా నివేదికమును ప్లాకాట్ కార్యయోగ రుభరూపు దొరగా రు ప్రకటించియుండిరి. గంభాను విశాఖపట్నం గోదావరి జిల్లాలోని మన్యప్రదేశము లన్నిగలిపి ఏజన్సీడివిజనుగా 1920 సం॥ న యేర్పరచిరి. కాని పిదప 1928 ఆక్టోబరు 16 వ తేదీన నుండి మరల విభజించి ఏజిల్లాలోని మన్యమును ఆజిల్లాకు ఒప్ప గించిరి. అట్లే విశాఖపట్నం మన్యమును రంపా, మాళువాను నర్మపటము డివిజనుకు మార్చిరి.

ఆప్రాంతములందు అంతకుముందు వత్సరముకన్న యీ సాలనుకు ఖర్చు తగ్గిపోయినదనియు ఫిరూర్ ఆల్ల కలచే కొంత భూమి సాగుజేయబడలేదనియు, అందుచే పంటలు పండియిన వనియు, అయినను మొత్తముపైన పూర్వమువలెనే ప్రైవేటులకు బాగున్నవనియు రిపోర్టునందు డెలుపుచున్నారు. ఫిరూర్ వలన యాయొక్కనష్టమేగాక, మరాఠాదారుల నందరిని శిక్షించుట, వారు నమ్మకముగా పనిజేయనందున ముకాలనుండి తొల గించుటగూడ జరిగెను. ఏలోపము అగుపడినను ఫిరూర్ యే కారణము.

మన్య ప్రదేశమునందలి ప్రజలకు పట్టువాసులవలె కోర్టులు శేసులయందు ఆట్టే శోకముండదు. శేరుములు జరుగుట అరుదు. అప్పటికి సాజుపాడుగుననచ్చు సివిలుకేసులలో చివ రకు 360 కేసులు పరిష్కరింపబడక మిగిలిపోయినవట. శేసు లు తక్కువగ నుండుచోట్లైన బాకీలేకుండ పరిష్కరించు నట్లు ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధవహించిన బాగుండును.

ఇక వైద్యసహాయము విషయమున ఆమన్యస్థలముందు ప్రభుత్వ వైద్యశాలలు 3, స్థానిక సంఘములవి 12 గలవు. మరాఠు ట్టి తాలూకా బోర్డు వారు 8 చోట్ల ను, పార్వతీపురం ఏజన్సీ తాలూకా బోర్డువారు 4 చోట్లను స్థాపించిరి. ప్రభుత్వమువారన్నన తమపోలీసు సిబ్బందిలెచ్చటం దునో వాతసహాయార్థ మున్నట్లు మాత్రము 2, 3, వైద్యశాలల నెలకొల్పిరి. ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్రయాణము జేయునపుడు నెలనొకవైద్యుని నియమించెదట, ప్రభుత్వోద్యోగులకు పో

లీసువారికి వైద్యులుకావలెనుగాని మన్యప్రదేశములోని ప్రజల కసకములేదా? ఫిర వైద్యశాలలు విరివిగా లేకుండుటచే ప్రభు త్వోద్యోగులు ఎప్పుడో నెలకొకసారి కమానువచ్చినపుడు వారి తోనచ్చు వైద్యులు చికిత్సజేసిన వారిం ఖ్య యే 9,4 8 6 గలదని రిపోర్టు నందు తెలుపబడెను. దీనినిబట్టి వైద్యశాల లెంతెంతవరముగ నున్నవో తెలియగ లదు. స్థానిక సంఘముల కక్కుడు ధనసహాయము జేసియైన మన్యస్థలములందు వైద్యాలయము సంఖ్య హెచ్చింపవలెను. పాడేములో వైద్యాలయము స్థాపించమని ఏజన్సీమీషనరరు గారు శిఫారున్నజేసిరట. ప్రభుత్వమువారు ధనలేమిచే నిరాకరిం చిరట. వైద్యశాఖ మంత్రిగారు ప్రజేతబట్టిన సూతనవిధానము మన్యస్థలములకుగూడ నవకరించిన యోగ్యముగ నుండును. మన్య స్థలములలో పుట్టి పెరిగి విజృంభించు మాళువాజ్వరమును రూపు మాపుటకై ప్రభుత్వమువారు రూ 4000 ప్రత్యేకించిరి. అందు విశాఖపట్నం మన్యమునకు రూ 1,300 వినియోగింపబడెను. దోములు పెరుగు పంకముస్థలముల బాగుచేయించుచున్నారట. సమర్థులకు వైద్యులు దొరకకుండుటచే వీరిపను లింకను బాగుగ కొనసాగుటలేదని డెలుపుచున్నారు. మున్యుందు యీవ్రయ త్తములు జయప్రథముగ జరుగగలవని తోచెడిని. ఇతరజాత్య ముల నివారణకుగూడ టీకాలువేయట మున్నగు చర్యలకు గడంగుచున్నారు.

విద్యావిషయములందు విద్యాశాఖోన్నతోద్యోగులు గలరినియు వారు కమానులు తిరిగిరినియే రిపోర్టునం తెక్కు వగా డెలుపుచున్నారు. కాని జనసంఖ్యలో యెంతవంది ఆక్ష రజ్ఞానము గలవారన్నారో, పూర్వముకన్నయిప్పుడు ఎంతయ భిన్నునిగలిగెనో డెలుపుటలేదు. జయపురములో నొక బోర్డు హైస్కూలు, గుణుపురంలో బోర్డుమిడియన్స్కూలు గలవు. రెండు బిరియా తెలుగు ప్రైవేటునింగస్కూళ్లు గలవు- ముందువ త్వరముకన్న యావత్సరము గవర్న మెంటు స్కూళ్లు 3, బోర్డు స్కూళ్లు 4 తగ్గిపోయినవి. గ్రాంటులను బుచ్చుకొను వీధి బతు లు మాత్రము హెచ్చెను. బోర్డు స్కూళ్లు తగ్గిపోవుటకు ధనలేమియే కారణమై యుండును. కాని వేరె వియు గానేరదు. ప్రభుత్వమువారు స్వయముగా స్కూళ్లు స్థాపించకపోయిన మాస్థానిక సంఘములకు సహాయము జేయనే

గూడదా, విద్యావ్యాపక మెట్లున్నదో దీనివలన తెలియగలదు.

మన్య ప్రాంతములందు ముఖ్యస్థలములకు ప్రస్తుతము రోడ్లు వేయబడినవి. వాటిని మరమ్మతులుచేసి బాగ్రతగా నుంచుటకు స్థానిక సంఘములు ప్రభుత్వమువారు కలసి వేలవట్లు ఖర్చు జేయుచున్నారు. ఫిరూరు విషయమున సిపాయిలు, నేన లు, ఉద్యోగులు పడిన కష్టములచే యెన్నోట సూతనరోడ్లు వేయుటవలెనైతే తేదో ప్రభుత్వమువారికి తెలిసియుండును. ధనసహాయము జూసికొని వేయించగలరు. విశాఖపట్నం అనంతగిరి రోడ్డును జయపురం- అనంతగిరిరోడ్డుతో గలపుటకు నూచనలు గలవట. రూ 35,000 ఖాయవరచిరి.

అస్సాము టీతోటలకు యీమన్యమునుండి 2,388 మాల్ లు ఎరువలె కాబడిరట. డోయరులకుగూడ నంత మందియే బోయి రట. ఈపట్టున మాల్ లుఎరుత్తించి వారికి స్వస్థలములందు కఠిన మగు అడవి నింధనలు మున్నగునవి తగ్గించి నివాగయోగ్యముగ జేయుకుండినచో బల్లారిలో వలెనే జరుగును. ప్రభుత్వోద్యోగులు కమానులు తిరుగునపుడు పలుకరించుటకై న ప్రజ మిగిలియుండరు.

ప్రభుత్వమువారు కొందరికి ఋణములిచ్చి తోడ్పడుచు న్నారు. కాని ఆఋణములను జనవరి ఆఖరులోపుగనే తీర్చుమని ఆజ్ఞాపించియుండిరట. ఇది చాలకష్టమగును. పంటలుపండి వాటి నమ్ముకొని తీర్చుటకు వ్యవధిసీయవలెను. లేదేని ఈ ఋణము తీర్చుటకు వారు వేరొక సాహసకారులనద్ద ఋణము జేయవలసి వచ్చును. మార్చి మాసాంతమువరకైన ప్రభుత్వమువారు వేచియుం డవలెను. ఈవిషయమును రూఢుధర్మగారే సూచించియుం డిరి.

ఈమన్యములో 14 సహకారసంఘము లున్నవి. సహ కారోద్యమము బాగుగనే పనిచేయుచున్నట్లు దోయను. కాని యీసంఘములన్నియు మన్యముపంటలు పట్టుములలోను పట్టుము వస్తువులు అవసరమైనవి మన్యములోను విక్రయించున ట్టి కార్యమునకుబూనుకొని, అభూయలగు మన్యప్రజలపై పనిచేచి చవుకగగొని యీవలవారికి మిక్కిలిప్రియముగానమ్ము కోమలులచేత చిక్కనుండజేసిన చాల బాగుండును. సహకార సంఘము లావిధముగ పనిజేయునట్లు సహకారోద్యమ ప్రచారోద్యోగులు శ్రద్ధవహింపవలెను. ఈరిపోర్టుపై ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరవులను వేరువేరుగ ప్రకటించురట.

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

నిర్బంధ చట్టమును తిరస్కరించుట

సభ్యుల నెగ్గితిమి

చిరతంజన దాసు గారితంతువార్త

“మనము నెగ్గితిమి. మనకు 66 ఓట్లును ప్రతిపక్షులకు 57 ఓట్లును వచ్చినవి. తండ్రిగారికి కొద్దిగా నెమ్మదిగానున్నది. శాసనసభకు వెళ్లియుండిరి” (స్వరాజ్య)

శాసనసభా విశేషములు

పత్రికాభిప్రాయములు

ప్రభుత్వమువారి రిచ్చపాటు

నేపనలిష్టల సహాయము

ఈనెల 7 వ తేది ఉదయము 10 గంటలకు నేపనలిష్టల సభ్యుల భావము ప్రకారముగా మరచి. అది అటుల మారునని దొరతనమువారు తెలియించలేదు. నేను గుప్తగారి తీర్మానమును అధ్యక్షుడు దామోదరమహర్షి ప్రతిపక్షుల ప్రయత్నములు ముగిసినవని దొరతనమువారు తెలిపిరి. నేను గుప్తగారు తీర్మానమును సహపాదించ గూడదు. చట్టమును తిరస్కరింపవలెను అని బేకబంధుదాసు, చక్రవర్తి, సర్ పి. సి. మిత్రగారు సూచించగా ఆమోదన ఆమోదించబడెను.

పోలీసువారు

చాలమంది పోలీసువారు సభాభవనమునకు వచ్చిరి. చాలమంది గూఢచారులు మామూలు జున్నులతో రిచ్చాలను ధరించి గుమిగూడిరి. చాలమంది ప్రేక్షకులకు టిక్కెట్లు పంపబడెనుగాని వారు ద్వారముకడకు వచ్చునరీకి వానిని నిరోధించిరి. అధ్యక్షుడు ఆనాడుదయముననే అటుల ఉత్తరువు చేసెను. చాలమంది ప్రజలు సభాభవన సమీపమున చేరియుండిరి. ఏదో ఉత్సవమునకు వచ్చినరీతిని జనసమూహము నిండియుండెను.

నాయకుల రాక

సభాభవనము లోపలిభాగము ప్రేక్షక జనసమూహముగా నుండుటచే వీక్షికోట్టవలెను కనబడినది. నాయకుల రాకకొకరురాగా మార్గములు చెలగెను. డాక్టరులు సభకు వెళ్లవలదని చెప్పినను బేకబంధుదాసుగారు సభకువచ్చిరి. వారిని పడకకుర్చీలతో మార్పించలేక తీసికొనివచ్చిరి. వారు ఒకదళసరి కాలువను కప్పకొనియుండిరి. కొంచెము పోలీసులనున్నను చాల ఉత్సాహముగానుండిరి. వారురాగానే సభ్యులందఱును సమస్తరించిరి. అధ్యక్షుడు సభివయముగ పౌఖ్యీకరముగ అసనమున విశ్రమింపగోరెను.

గవర్నరు ఉపన్యాసమును స్త్రీవెన్నుగారి ఉపపాదనమును జరిగినపిమ్మట సభ్యులందఱును దాసుగారివంక దృష్టినిగిద్దిరిగాని దాసుగారు చాలనిరసముగా నుండుటచే ఏమియును మాటలాడలేదు. సర్ పి. సి. మిత్రగారు గంభీరముగా నుపన్యసించిరి.

సర్ ప్రవాసచంద్రమిత్రగారు

“నేను రాజులపొత్తులో సంతకముచేసితిని. నేనీచట్టమును తిరస్కరించెదను. నేను రాజులపొత్తును సమర్థించెదను. ప్రతిముఖ్యవిషయములోను యీచట్టము రాజులపొత్తుకు భిన్నముగానే యున్నది. 1915 దేశరక్షక శాసనమును పోలీసులున్నది. ఆశాసనమును రాజులసంఘమువారు వెనుక పరిశీలించి కొన్నివరతులనుమాత్రమే అంగీకరించి తక్కినవానిని తిరస్కరించిరి. మరికొన్ని క్రొత్తవరతులను చేర్చిరి. ఆవరతులు ప్రభుత్వప్రతినిధులను 206, 207 పేజీలలోనున్నవి. రాజులు రిపబ్లికన్ దేశీయులు చాల నిరసించిరిగాని దొరతనమువారు ఆ రిపబ్లికన్దలలి సూచనల సంతకమును మించిపోగూడదు. (వినుడు వినుడు)

ఉద్యోగులుగాని భారతీయులలో ఆరాజకీయమరహస్యచరిత్రను పరిశీలించగలిగినవాడను నేనొక్కడనే అగుటచే దానిని గూర్చి చెప్పవలెనను కొంత హక్కుకలదు. దొరతనమువారి పుడు రాజులపొత్తును నిరసించి యుద్ధకాలమున చేయబడిన దేశరక్షక శాసనము (1915) ననుసరించుట లోగముముందు

కొనివచ్చుచుండ ఘనమైద్యునిమందులను నిరసించిచ్చాకుపుచ్చాకుకొండ్యము చేయించుటయే యగును (వినుడు వినుడు). దొరతనమువారి అభిప్రాయములో యీచట్టమే ఉత్తమమైనదిగా నుండవచ్చునుగాని ఈసభవారు దీని నామోదించినచో అది నిరుపయోగమగుటయేగాక ఆరాజకీయమునకు మరొక సహాయకముగూడ కాకలదు నేనింతకంటె మెచ్చుగా బహిరంగముగా తెలుపజాలను గాననే నీచట్టము నామోదించజాలను.

ముఖ్యసూచనలు

నేను కొన్ని ముఖ్యసూచనలను చేసెదను. వీనిని ప్రభుత్వమువారును ప్రజలుగూడ గమనింపవలెను.

ఇప్పుడు వంగరాష్ట్రమున ఆరాజకీయము కలదని నేనెరుగుదును. ఈఉద్యమమును నిరోధించుట మన కందరికిని సర్వవిధములను ముఖ్యకర్తవ్యముగా నున్నది. దొరతనమువారు రాజులచట్టమును మొదటిభాగమును తాత్కాలికముగా కొన్ని మార్పులతో మూడేండ్లవరకును అమలులో నుండునట్లు ఆమోదించవలెను.

విలియంస్పిగారు- మిత్రగారిటుల సవరణ నుపపాదించుచున్నారా?

అధ్యక్షుడు- మిత్రగారు సూచనలను చేయుచున్నారు. అందు తప్పేమియును లేదు.

మిత్రగారు- ఒకటవభాగము చాలదని తెలివిన రెండవ భాగమున కొన్ని భాగములగుడ ఆములులో పెట్టవచ్చును. మూడవభాగము నమలులో పెట్టగూడదని రాజులసంఘమువారు సూచించిరిగాని ఈచట్టము నామోదించుటకన్న రాజులచట్టము నంతకు అమలులో పెట్టిననుగూడ మేలే యని నేను తెలిచెదను. ఇప్పుడైన దొరతనమువారి చట్టమును నడలుకొని రాజులచట్టమును రాష్ట్రీయవభాగంగాని భారతశాసనసభలోగాని ఉపపాదించవలెను.

ఈ అభిప్రాయములు నావ్యక్తి అభిప్రాయములు గాని నాచక్షుమువారి అభిప్రాయములు గావు. వంగరాష్ట్రమునందలి లిబరలుపక్షమువారి అభిప్రాయము యిండియా సంఘమువారు వ్రాసిన లేఖ యందును భారత లిబరలు సంఘమువారి అభిప్రాయముల కొన్ని తీర్మానమునందును వెల్లడింపబడెను. లిబరలుపక్షమువారికి తెలియని విషయము తెన్నియో నాకు తెలియనుగాన నా అభిప్రాయము లో వారేకీర్ణమింపజాలరు. 30 ఏండ్లనుండి రాజకీయపక్షము లో నాకు సంబంధము కలదుగాన వానినిగూర్చి ప్రభుత్వసంఘములకు తెలియనివిషయము తెన్నియో నాకు తెలియనుగాన ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయముతోగూడ నే నేకీర్ణమింపజాలను. ఇట్లునుటవలన దొరతనమువారి అభిప్రాయమును ప్రజానాయకుల అభిప్రాయమునుగూడ సరిగాదు. నా అభిప్రాయమే సరియైనదని ఆహంభావముతో నేను తెలుపుటలేదు. నాకట్టి అహంభావములేదు. నా అభిప్రాయమును వెల్లడించుట నావిధి. అట్లు చేయకుండుట బోవముకాన నేను వెల్లడించితిని” అని మిత్రగారు నుడివిరి.

తమామాలి

లోపలికెన్నరును (ప్రేక్షకులు) రాగూడదని అధ్యక్షుడు కఠినముగా శాసించెను. దాసుగారిని పడకకుర్చీలోనుంచి లోనికి తీసుకొనివచ్చువారినిగూడ రానీయరైరి. దాసుగారి ధర్మపత్ని యగు శ్రీమతి వసంతదేవిగారు భర్తతోగూడ లోనికి రావోగా

అడ్డుపెట్టిరి. అంతటకొందరు అధ్యక్షుడును సర్ యారనుకాటనుగారియొద్దకేగి వసంతదేవిగారినిగూడ రానీయకపోవుట అక్రమమని తెలిపిరి. నాభార్యయు వీలుగారిసతియును వచ్చెదమనగా వారినిగూడ నేను రానీయలేదని అధ్యక్షుడు వారి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

సంవాదము

వర్సార్లీగారు- లిబరలు ప్రభువుగా రుపన్యసించిన పిమ్మట ప్రేక్షకులసాసనములలో మార్పుయేరా? అందుకొరకే నా ప్రేక్షకులను రానీయకపోవుట?

అధ్యక్షుడు- ఈప్రశ్న అక్రమము. ఈవిషయమున ఏమిచేయుటకును నాకేగాని మరెవ్వరికిని అధికారములేదుగాన మీరు నన్ను ప్రశ్నింపగూడదు.

మారలు హకు చౌదరిగారు- గవర్నరుగారు వచ్చెదరను కారణమున పత్రికా విశేషులకును ప్రేక్షకులకును విభేదము కల్పించెదరా?

అధ్యక్షుడు- ఈప్రశ్న అనవసరము. ఏమిజరుగునో కొంచెము ఓపికపట్టించుడు.

విజయకృష్ణబోసుగారు (సాగ్రహముగా)- నేను మోటారు బండిలోగా నాబండిని పురమందిరావరణములోనికి రానీయరైరి. ప్రేక్షకులతోపాటు సభ్యులనుగూడ రానీయవలదని మీరు ఉత్తరువుచేసితిరా?

అధ్యక్షుడు- (సవి నయముగా) వెలుపటి ఏర్పాటులతో నాకేమియును సంబంధములేదు. లోపలి ఏర్పాటులను మాత్రమే నేను గమనించెదను.

బోసుగారు- నే నెవరి నడుగవలెను?

అధ్యక్షుడు- వాకలుచేయుడు.

బోసుగారు- సర్ స్త్రీవెన్నుగారి నడుగనా?

అధ్యక్షుడు- ఇచ్చ దడుగగూడదు.

ఓట్లుపుచ్చుకొనుట

ఈసంవాదములు జరిగినపిమ్మట ఓట్లు యిచ్చుటకు గంట కొట్టిరి. తాము నెగ్గెదమని ప్రభుత్వపక్షమువారును తాము నెగ్గెదమని నేపనలిష్టులును మరియొకరు తమతమ స్థానములకేగిరి. ప్రభుత్వపక్షముకంటె మనపక్షమునకు ఏడు వోట్లు మెచ్చుగా వచ్చునని అంతకుపూర్వమేనేను ప్రకటన చేసితిని. చివరకు లెక్కపెట్టగా 9 వోట్లు మెచ్చుగా వచ్చినవి.

అబ్దులు జబ్బరు పలహాలీనుగారు

సభ ముగిసినపిమ్మట 200 మంది యువకులు వచ్చి పలహాలీనుగారిని చూడగోరిరి. ఆయనను తామే ఎమ్మెకొంటిమనియు తమ కోరికప్రకార మాయన ఓట్లయిచ్చులేదుగాన ఆయన నడుగవచ్చితిమనియు వారుచెప్పిరి. ఉద్యోగు లెంత చెప్పినను వారుకదలరైరి. గంటన్నరసేపు ఆయనను అటనుండి కదలనీయలేదు. చివర కాయసమూహుల జైలుకుండగా సిగ్గు సిగ్గు అని కేకలువేసిరి అని హిందూపత్రికానిలేఖరి తంతివార్తనంపెను.

* * *
పత్రికాభిప్రాయములు

స్టేట్సును

“వంగరాష్ట్ర శాసనసంఘమువారు చట్టమును తిరస్కరించినను దానిని అమలుజరుపకతప్పదు. ప్రజలనురక్షించుట ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యకర్తవ్యము. దెదనిపులకు జడిసి కొంతమంది సభ్యులు ప్రతి హులుగా ఓట్లు యిచ్చుట ధీమత తగిన పనిగాదు.

భార్యుడు

దేశీయుల కత్యధికమగు అవమానమును కలిగించుటకు కారణభూతులగువారు ప్రజలను ప్రజాప్రతినిధులగు శాసనసభ్యులును గూడ కారనియు యితరులేమనియు స్పష్టమైనందున చాలసంతసించుచున్నాము.

బెంగాలీ

దేశీయులందఱు నిద్రవశే తమ ఆసక్తులని తెలిపిరి. ప్రభుత్వప్రతినిధులగుడ నీపుడు తమ ఆసక్తులని స్పష్టముగా తెలిపిరి. ఇంకను గవర్నరు యీ చట్టమును సర్దిఫీకేటు వలన అమలులో పెట్టుటకే పట్టుపట్టినయెడల గొప్పపారభాటు చేసినవాడగును. ఇప్పుడు అన్ని పక్షములవారి సమావేశమును జరిపి సమరసభావముతో పరిష్కరించుటయే కర్తవ్యము.

ఈ బాంబు కేసులో మద్దాయయన పసంతకుమార డి. టీ. గారిని నిన్న తీవ్ర తేదీని కలకత్తా ప్రాజెక్టుకు తీసుకొనివచ్చిరి. ఇప్పుడీ కేసును ఋజువు చేయుట కవకాశములేదని ప్రభుత్వ మవారు తెలియజేయుటచే మద్దాయని విడుదల చేయవలెనని న్యాయమూర్తి ఘోషగారు ఉత్తరువు చేసిరి. (అ. ప్రె.)

శ్రీరామనాటకము

5

అంజనేయ నటేశము

రామచంద్రా!

నటనాట, అభినయనాట, యేవోలేని భావాలు తెచ్చి పెట్టుకుని కన్నా చేతులూ, వస్త్రా తిప్పుకుంటూ చూచేవాళ్ళకు వోకవిధమైన భ్రాంతి కలిగించే నాటి యర్థమగుచున్నది. మా మానవ సంసారంలో తటస్థమైన ఆంధ్రులను మింగి అసామాన్యంగా వుండే పెద్దపాకడలను తెచ్చి పెట్టుకొని నాటిని రక్షిగా చూప గలవాడే మంచి నటుడనిపించు కొంటున్నాడు. ఇట్లాటి యాతా కిక మందాల్లో యనకెత్తువ కొత్తతరహా చూపగలిగే వాళ్ళనే మహానటులంటున్నాము. నిజమే. తనకు లేనిది సామాన్యంగా కనపడండి తెలివి, లంచిత తెచ్చి పెట్టుకుని కనపడడం, అట్లాంటిండు గొప్పపజ్జయే. కాదనను. కాని మొత్తమీద యెంత తెలివగలవాడోనా తనస్వభావానికి, వృత్తాలకు, మా మానవజీవితం సరిపోయే పాతలనే మిక్కిలి వొప్పిండా అభినయించేట్లు కనిపిస్తుంది. మా తెలుగునాటక సమాజాలు చాలావాటిలో వోక తెలివగలవాడు పదిమంది కూళలను వెంట నేసుకుని మేళంకట్టి అన్ని పెద్దవేషాలు తనే వేస్తూతన ప్రకృతికి భిన్నమైన పట్లలో రక్షింపడంతక భంగపడుతూ వుంటాడు. ఇప్పుడప్పుడు బయలుదేరిన వ్యాపారనాటక సమాజాలలో పెక్కుమంది నటులండి యుచితపాత్రధారణ కనకాళముంటున్నది. కాని అక్కడ కూడా యే సంగితమో, రూపసౌందర్యమో పెద్దనటుడి ముఖ్యలక్షణమని తలచి యాసంపత్తు యున్నవారికే ప్రధాన పాత్ర లిచ్చుచున్నారు. ప్రతివాడి నైజంలో నిత్యానుభవంలో కొద్దో గోప్పో కామక్రొధాలు చేయమంటుంది. కనుక యేదో విధంగా శృంగార వీరరసాలను కొంచెముభవ సిద్ధంగా చూపగలరు. శోకరసం కూడాజీవుల నిత్యానుభవమైన దుఃఖంపల్ల యేదంతూ సామాన్యంగా స్త్రీవేషధారలందరు శృంగారాభినయము తరువాత చులకనగా రక్షిచూచువారికడుపులు తెగిపోవునట్లు ప్రకటించగలిగియున్నది. కాని భక్తిరసం సామాన్య నిత్యానుభవములో నిడికాదు. దీనిని లాక్ష్యలు తెచ్చి పెట్టుకొనుట కూడ కష్టము. కాని అనుభవముకలవాల్లే దాని నభినయింప యోగ్యులు. అట్టి అనుభవ సిద్ధమైన భక్తిరసాభినయములో అంజనేయనటేశము తన నిత్యప్రవృత్తిని కల్పించుకొంటూ యెరుల కందరాని తెరవుల విప్పించుచున్నాడు.

నటేశముచిన్ననాటనుంచి సహజంగా రావడం క్లిష్టమైన పనుడు. 1911 లో పచ్చయప్ప పాతకాలలో చదువుతూ తొలిసారి అంజనేయవేషము దాల్చినప్పుడే యాతడా పాత్రను వేషధారియైనట్లించడంలేదనిపిస్తే, నిజభక్తి పారవశ్యమును వెల్లడించుకొంటున్నాడని స్పష్టమైంది. తరువాత 18 లో మైసూరు పండితులు, అరసులు, యెరుట నాడినప్పుడు ప్రత్యక్షంగా యొక పెద్దకోతి చుట్టూగోడలు, తలుపులు బిగించివున్న నాట్యరంగంలో ఆవిర్భవించి 'ముఖ్యప్రాణ దేవరు' పాత్రాత్మరీచన నకు విశ్వాసమెల్లరకుగలిగించి యుద్యోగ్యమైనది. ఈవింత చూచివున్న యొకమంత్రిగారు నటేశంగారి యొగ్యతను గమనించి యాంజనేయ మంత్రము పఠించే సమయము జూపింపగా దానిని యథావిధిగా జపించు కొంటూ చక్కని భక్తికర్మలతో నియామాలతో నమచుకొంటూ నటేశము కలియుగాంజనేయలను సాగక చిరుముగిసిపోయి దానపరుడై ఆర్ద్రాక్షత్రుడై నీక్యపానుసామచే, సామాన్యంగా ఆశ్రయించినవాళ్ళని గల్గచేసి దివాలా తీయించే నాటకకళలో నే దినదినాభివృద్ధి పొందతూ సుఖించుచున్నాడు. తరుపతి వెంకటేశ్వర కవిశేఖరలీలతని యాంజనేయభావము జూచి యిది నాటకవేషము కాదనియు, సీతమ్మగారి వరప్రసాదాన చిరంజీవుడై నిలచియుండి వాయుతనముడు యానాటికి రైలుకూతులకు ఫ్యాక్టరీపాగలకు, కలియదులకు బెడరకుండా ముల్లోకములు తిరుగుచున్న నటేశకంపెనీవారి యాటలపల్ల రూఢియయినదనియు పవ్యకూపంగా ప్రశంసించి యున్నారు.

నటేశము అనుభవవ్యక్తుడుగ అందులో అంజనేయోపాసి. ఈవేషము వేయటంలో నీతిమూలకంగా తన రామకార్యముల సాధింపనియత్తుడైన దొర్లికి కోతిరేడుగ దలచుకొనే కాని రాముని గుణవిభూతులకు మెచ్చి మొదటి చూపులోనే భక్తిప్రేమ విశ్వాసవృత్తులు పులకరించి పెల్లుబుడచుడై నిష్కారణంబుగ నిరపేక్షగ తనచిత్తమున శ్రీరామ పాదారవింద సంతాపన కర్పించిన సాధుత్వమును, తనయత్నేమును కనపరచునే కాని అమృతవృక్షాన్ని చొక్కాయలలో పిప్పిగంతులు, వెకిలిచేష్టలు కోతివేషాలు, చూపనేర్చిన నాటకనటునివలె యగుపడడు. ఇతిడు లంకాదహనంలో సాధక హనుమంతుడి బ్రవృత్తిని, గరుడ

గర్వభంగంలో సిద్ధభక్తులయోగి లక్షణాలను సందర్భోచితమైన యావచ్చుదాహితో ప్రకటించగా చూచియున్నాను. లంకాదహనంలో ఆంజనేయ లుగు గ్రీవుని కి పట్టుము కట్టిం చడము వాలి నిచంకిం చడము తరువాత సీతకోసము వెతకడము, లంకాధీశునకు తనరాక నెరింగించుటకు లంకలోకొంత యుల్లరిచేయడము తరువాత అమృతానిదర్శించడం రాజరాజసభలో రాయబారము, లంకాదహనము మొదలైన వాక్కివన్నవి ముగిసిన పన్నిటిలో అప్పుడప్పుడే ములకెల్లి అతిశ్రేయముగ సంగ్రహించి ప్రాశస్త్యమందిన రామవేషావరత్నము, వృత్తానాము, భజనకీర్తనాది రాజసోపాసన వైఖరులు చేయించును. అప్పుడప్పుడు భక్తిపరవశుడై యుండలెంంగని యావేశముతో నగునడియే లంకాదహనములోని యాంజనేయభక్తి స్వభావము లోకీరాజ సక్రమంబు లనుసరించియుండును. దీనిలోకూడ నటేశము చాల నిగ్రహము, జౌచిత్య, పారవశ్యము కనుపరచుచు చేతలవలన కన్న-పాటలవలన కన్న మూక నూచులచే నెక్కువగ తన రామవేషావరాయణత్వమును, రామకార్య ధరంతరక్ష్యమును చూపించుకొనెను. సామాన్యనటులు ముట్టమీద సంగీతప్రసంగాన్ని చలాయించు అంజనేయ పాత్ర సంతోషముకవిధమైన నాట్యసంగీత ప్రదర్శనావకాళముగ నెంచి యపుడప్పుడు కోతిచేష్టల నతిశయించుచూ అల్లరితో పాటలతో తమవేషవిధి నెరవేర్చుచుండురు. నటేశమింతకన్న నెక్కువ భక్తలక్షణము లగుపరచెను. అశోకవనములో రాక్షస స్త్రీపరీభృతయై 'హానీకివిమలలిఖిః పరీతేవ మహామధిః' చింతాకులనడుచు ముగిసులాడు అభివ్యక్తమువలె తొలుదొల్ల కనుగట్టి నప్పుడు అంజనేయని యల్లమున బుకరించెడి తలత్తుగుత్తులను నటేశము బహుచమత్కరంగా చూపించెను. 'దక్షిణాది అడవులు తిరిగితిరిగి యెచ్చటను సీతను పొడగాంజనేయక నిర్విణ్ణులై సాలసి సాలసి ప్రాయోపవేశమొనర్చి కంఠగత ప్రాణులై యావల సంపాతలకు లాలించి తెప్పరిల్లి రామనామాచరణ కీర్తిచే నుదధిలంఘించి లంఖిణి మొదలగు రక్కసి బంటులగెలచి యక్షమాలుల దరించి తుదకు సీతనుగనుగొన్న సంతసమా, యిది యు రక్కసి నేతలేమోనను భ్రాంతియు, విరోధిరాజ్యమున నొంటరిగానున్న సీతకు తన యుదంతమెరిగించి ప్రత్యయగౌరవ మొందుటయు మున్నగు భావములు అప్పట్ను నాంజనేయని బాధించుచుండును. వీనినన్నిటిని నటేశము చక్కగా చూపినాడు.

గరుడగర్వభంగములో నాంజనేయడు ప్రేతాంతమున రామవారము ముగిసినదిమొదలు ప్రాజాపానముల గట్టిపెట్టి యోగారూఢుడై విన్న తెరవును చూపించును. ఈ నాటకంలో సత్యభామ తనంతటి భక్తిప్రేమ లింకొకరికి లేవనియు, బలరాముడు తనంత బలశాలి లేడనియు, గరుత్మంతుడు తనంతటి హరినేపపగుడు లేడనియు గర్వపడుచుండిరి. ఇది నాందునికి విచిత్రంగా తోచింది. కృష్ణుడుకూడ వీరిగర్వాలు కచ్చురవొందుచుండును. శ్రీకృష్ణవారదులు ఆలోచించి గరుత్మంతునివలన బలరాముని బలగర్వమణచి, అంజనేయనివలన వీరిరువురికి వినయసౌల్యముల యమేయ ప్రభావము నిదర్శింపవలసినవైనను, ఇప్పట్లున సర్వసంగ పరిత్యాగియైన సంగల్కమాన్యుడై నిరహంకార యోగసమాధిలో నిలిచియున్న అంజనేయని రావింప వలసినవైనను, నారదుడువెళ్ళి యెన్నివిధముల ప్రయచినికడలడు. విష్ణుస్మరణచేసినా యులికిపడడు. చివరకి యుపాయముకాదని రామమంత్రము బిగ్గరగా జపింపమొదలడును. అంజనేయడు యోగారూఢుడైయుండియు రామనామాచరణ విచిత్రము వీనుల సోకగానే దానిలో నిస్సంకల్పముగ జేరి నామ మంగుళాని యింకనూ మైమరచియే అదివరకు అంతర్భావమున ధ్యానవిధిలో నిరంతరావర్త మొనర్చుచుండిన రామమంత్రము నకు వాక్యకాశమొంగి నారదభజనలో పాల్గొనును. స్వభావసూక్ష్మతనుండి నేమియువినక స్థిరచిత్తుడై స్తంభించిన అంజనేయడు క్రమముగ, నిస్సంకల్పముగ దానినుచ్చరించుటయు, దురితసంధిరతమున కలికాల మాసన్నమగుచున్న ద్వాపరాంతమున గూడ రామస్మరణమున్నదాయని యచ్చెరువొందుటయు, నది వీనుల దాకునందున పరమానంద పరవశుడగుటయు, నీ ప్రవృత్తులన్నియు మానసకోశమున దుడయించిన వ్యభిచారి సంచారి భావకమంబున గాక బుద్ధివ్యాపారమే నశించిన యాత్మప్రవృత్తివలన జగన్మయమైన బ్రహ్మానంద సంతర్కమున నేర్పడినట్లునూ, నటేశముచక్కగా యోగరహస్యము నెరిగిననేర్పుతో నభినయించిచూపెను. లంకాదహనములోకన్న గర్వభంగములో సీతని తల్లివందజ్ఞానము, అభినయసామర్థ్యము యెక్కువగా కనపడెడి. తరువాత గరుత్మంతుతో గినుమలాడు సందర్భమున కూడ లంకాదహనములో లంకిణిని యులికించు దానికెంతయో భిన్నముగ జూపించెను. నిజంగా కలియుగాంజనేయడను విరుదీతనికే చెప్పవోప్పియున్నది.

ప్రహ్లాదనాటకంలో నటేశము హిరణ్యకశిపు వేషాన్ని వేశాడు. రాక్షసప్రభువుగా వ్రాహ్మించి అభినయించినను మంచి రాజదర్బారు, నిగ్రహముచూపించి పూర్వపుణ్యులలో మేటినటుడనిపించు కొన్నాడు. ఇందులో కృష్ణవేషముననే కటి తిలకము ప్రహ్లాదవేషమును రసవంతంగా ఆడెను. ఈవిధ సీతవేష

లోకూడ బాగున్నది. సాధుత్వము, సౌల్యము, భక్తి, నెమ్మది చూపవలసిన వేషాలకే మేయాపము, నడతలు, చూపులు, యెద్దికలు మిక్కిలి యెప్పిడముగా నున్నవి.

నటేశకంపెనీవారు దశావతారమునే నాటకాన్ని ప్రసరించారు. దీనికి కథాసంధి యేమివుండదు. ఒక్కొక్క అవతారము ఆవిర్భవించుటకు పూర్వము జరిగిన సందర్భములు చూపబడి విష్ణుమూర్తియుష్మత్తు, వేసతలకు సాక్షాత్కరించి యవతరించి భూభారముడంచెదనని చెప్పి తరువాతనే తదవతారపు సమిత్రకాండలైన కథాంతము చూపబడును. 'వేదానుద్ధరతే జగన్నివారతే' త్రైలోక్యముద్విభితే! దైత్యందారయతే! బలింకలచులే శత్రుక్షయంకర్తతే! పాపస్త్యంజయతే!..... నిర్విణ్ణమాజ్ఞయతే! మేచ్చాన్ మూర్ఖయతే! దశావతారకృతే కృష్ణాయ తుభ్యంనమః!!' అనువరుసలో మత్స్యాది కృష్ణపర్యంతముగల దశావతారములను సందర్శించితముగ జూపించిరి. ఇందలి పద్యములు చాలవరకు పాతన భాగవతమునుండి నేకరింపబడినవి. కీర్తనలు, కృతులు, పాటలు సామాన్యంగా తెలుగు లోకాన వాడుకలోనుండు గీతకావాలమునుండి సంగ్రహింపబడినవి. ఇందుచేత నాటకము మొడటినుండి తుదివరకు మిక్కిలి మనోహరమైన పద్యగీతములతో నిరంపలావణ్యమేపారియుండెను. చతురము మాత్రము కవికల్పితము. కాని యిది బహు తక్కువ. మొత్తము మీదనిది పాతరాజానురంగమెక్కించెనని చెప్పవచ్చును. ఆంగ్లంబ జాతీయ గీతములపాడుచు ను ప్రసిద్ధ మహాకావ్యములలోని పద్యరత్నముల జీలికించుచు ప్రాచీన పౌరాణిక కథలకు సంబంధించిన తెలుగు నాటకములు కూర్చబడవలెననియు, అందుచే మనకావ్యములకును, పాటలకు ను నవ్యతీతన ప్రచారమొంగి కుప్పతిప్పులగు ఖండకావ్యాలు బయలుదేరెడి యాకాలములో పెక్కుబుక్కుల చదువజాలని యలస బుద్ధులకు ప్రాచీనాంధ్ర మహాకవుల కావ్యగీతకల నాట్య విశేషములమున నందించవచ్చుననియు నమ్మివేసారీలో నే శోకడను. ఇట్టి ప్రయత్నము నటేశకంపెనీవాకి దశావతారములు కొంతవరకు సిద్ధించినవి. ఇందు నటేశము హిరణ్యకశిపవేషమును, అంజనేయ వేషమును, బలిభూమికను, మంకొన్నిటిని దాల్చి యభినయించెను. బలి వేషములో మిగుల ప్రశంసనీయుముగ నాడెను. మోహినీ రూపములో కృష్ణవేషము యతులిత చాకచక్యమును కనబరచెను. తెలుగుకవులందరిలో పాతరాజు చందల ప్రవృత్తుల జీతించుటయందసమానుడు. అందు మీదమిక్కిలి అమృతమధన సందర్భమందు దేవదానవులు కవ్యపు కొండ నెత్తిడి విధమును, మోహినినడకలను య సద్భక్తిచైచిత్ర్యమున వర్ణించియున్నాడు. నటేశ సమాజపు నటిలిక మిపద్యమును ప్రత్యక్ష రాధాభివేషమున నభినయించి రాజలి నది. మరలనీమే పరకు రాముడుగను, ప్రహ్లాదుడుగను, సీతగను ప్రవేశించి మిక్కిలి సామర్థ్యముతో నిర్వహించెను. జమన్మ వేషధారికూడ ప్రశంసనీయుడే. నటేశకంపెనీలో నటులందరు కడుంగడు నిగ్రహముతో ఆడనేర్చిన వారలే.

కొంచెము నిగ్రహవిహీనమైన నటన విశేషదర్శనాకర హిరంగనాయకులు నాయుడుగారి హాస్యాభినయమం దగు పడును. ఈయన వోకవిధమైన యిమిటేషను ఆచారి. బాధావతారాన్ని సుస్థిరంబ జేయుముఖవిశేషతో కడుంగడు విప్పారిన కాయపుష్టి కలవాడు. భరతశాస్త్రపునడకలు, సంగీతము, తాళప్రశంస, రాగపరిచయము, అభినయ బయస్కృపు వైఖరులలో ముఖాంగ ముద్రలందు నవరసములను, సర్వభావములను ప్రకటించు నేర్పు హాస్యనటనయేకాక వీరగంభీర భయానకాది స్వరూపముల చూపు, తెలివి మున్నగప్రజ్ఞ తెన్నిటితో సంపాదించి హాస్యవైఖరిలో వీనినన్నిటిని చూపగల ప్రాడ. నిగ్రహము లేదని కొందరాజేయించెదరు. కాని ఏకాహిహోషో గుణసన్నిపాతే నిమజ్జతీందో కిరణేష్వివాంకీ! అన్నట్లు యాలోపము ను నైచి బందరు పారులు యిన్ని ప్రజ్ఞలుగల హాస్యనటుని చూడలేదని మెచ్చుచు నుభివీరన్నగారి కొప్పెడమైయున్న విశేష రత్నాకర విరుద మాతనికి స్వర్ణ పతక సమేతంగా సమర్పించి నారు. ఇట్లు సమర్పించుకొను నాట్యవృత్తాంత విశేషపురాణం నూరికాస్త్రీ.

కస్తూరిమాత్రలు
50 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు, 0-10-0
ఇవి స్వచ్ఛమగు నేపాళేశ్వర కస్తూరి, మంచిగోళజనము, అదిపచ్చికాన, పావుదారు, మంచికంకుమపువ్వు మొదలగువాటితో తయారుచేయబడినవి. ఇవికేత్రము, కైత్ర్యభారము కైత్ర్యజ్వరము చలిజ్వరము, సన్నిపాతము, అల్సరము, మాద్యము మొదలగు వాటికి ఉపయోగపడును. చంటిపిల్లల అల్సరము వగైరాలను వెంటనే మాన్యును. ప్రతివారము సామాన్యముగ వాడతగినవి. ప్రతిగృహమున నుండతగినవి. ముఖ్యముగ పిల్లలగల గృహమునం దుండదగినవి.
• మృతాంజనము శివో మదరాసు - శౌంభాయ

తిమురువాయువు, నాడీవ్యాధులు,

నడుమునొప్పులు, వాపులు, కీళ్లనొప్పులు,

దగ్గు, జలుబు, తలనొప్పి, వీపునొప్పి—మొదలగు

నకల నొప్పులకును, బాధలకును

ప్రపంచమునందుండునట్టి, అంజనములు, చికిత్సలు, విరుగుడులు,

నొప్పి నివారణములు, స్వస్థత కలుగజేయునట్టి ఔష

ధములు, పరిహారములు, అమోఘమైన ఔషధములన్నిటికిని

రాబోవు ప్రపంచకాంగ్రెసుకు

ఎన్నుకొనబడిన అద్యక్షుడు

అమృతాంజనము

ఏలూరు మునిసిపల్ సంఘాధ్యక్షునివై దావా

ఎన్నికలందు సీటిహాక్కు ప్రవర్తనము

హైకోర్టులో పిటిషను

ఇటీవల ఏలూరు పురపాలకసంఘమునకు జరిగిన ఎన్నికలందు, కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థియగు మానేపల్లి సూర్యనారాయణగారు, పురపాలక సంఘ ప్రస్తుత అధ్యక్షుడగు బడేటి వెంకటరామయ్య నాయుడుగారిపై దెచ్చినదావాను నిరాకరించుచు ఏలూరు సబార్డినేటు జడ్జిగావించిన యుత్తరపున రద్దు జేయవలసినదని గోరుచు బుర్రా సత్యనారాయణగా రిదినమున హైకోర్టునందు న్యాయమూర్తి వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారి యెదుట నొకపిటిషను దెచ్చిరి. మానేపల్లి సూర్యనారాయణగారు దెచ్చినట్టిదావానందు, బడేటి వెంకటరామయ్య నాయుడుగారు, వోటర్లకు కల్లు, సారాయిలనొసగి విందుజేయుట, బండలో గొనిపోవుట మొదలగువిధములచే వోట్లను సంపాదించెననియు నారోపింపబడెను. ఎన్నికలకువచ్చి వోటులనొసగిన వారితరపున మరెవరికొందరు వెల్లి వోటుల నొసగిన గూడ అందారోపింపబడెను. ఈదావా వచ్చినతోడనే సబార్డినేటుజడ్జి బాలటుబాక్సును దెప్పించి కోర్టునందునట్లు త్రువుజేసెను. సాక్ష్యవిచారణ ముగియునప్పటి కాసబార్డినేటు జడ్జిగారి ఆశీస్సునకు మరియొకరు వచ్చిరి. క్రొత్తసబార్డినేటు జడ్జిగారు బాలటుబాక్సును తెరచిజూడకయే, ఆరోపణలు ఋజువుగాలేదని దరఖాస్తును త్రోసివేసెను. ఈయుత్తరపున రద్దుజేయవలెననియు, బాలటుపెట్టెను తెరచి జూచినయెడల ఆరోపణలలోని యథార్థము దెలియుననియు సత్యనారాయణగారు నుడివిరి.

న్యాయమూర్తి రివిజను పిటిషనున కనుమతినొసగుచు, హైకోర్టువారిమండి యుత్తరపున వచ్చువరకు బాలటుబాక్సును దెప్పించి యధీనముననే యాంఛవలసినదని సబార్డినేటు జడ్జికి వుత్తరు వొసగెను. ఈబాలటుబాక్సుమీద వారులయొక్కయు ప్రతిపాదులయొక్కయు సీళ్లుగలవు.

అఖిలభారత విద్యార్థిసమావేశము

తీర్మానములు

(1) బీయస్కూ, ఎస్. కుబ్రుహ్యాయ్యరు, భూపేంద్ర నాథబోస్, అస్తోన్ ముఖర్జీ గార్లమరణముల కీసభవారు విచారపడుచున్నారు.

(2) చెన్నగర గ్రామ పునర్నిర్మాణ సేవాసంఘాధ్యక్షులు ప్రకటించిన విధానముపై గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు త్యాగాయతో విద్యార్థులెల్లరు కృషి సలుపవలెనని యాసభ వారు కోరుచున్నారు.

(3) విద్యార్థులెల్లరు స్వదేశీవృత్తులభివృద్ధికి తోడ్పడి ముఖ్యముగా ఖిరకవిషయమున కృషిసూపవలెనని యాసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

(4) నిమ్నజాత్యుద్ధరణమునకు కరవుచే బాధపడువారికి సాయముచేయుటకు తగినమార్గముల నవసరింపవలెనని యాసభ వారు విద్యార్థులందరిని ప్రార్థించుచున్నారు.

(5) ప్రవేశపరీక్షదండక గణితశాస్త్రబోధనమున తక్కువైన విషయముల బోధించుట దేశభావలమలమున జరుగవలెననియు, కళాకాలితరగతులలో హిందూదేశచారిత్రము, ఆర్థికశాస్త్రము, హిందూ వేదాంతశాస్త్రములగు దేశభావలలోనే బోధించవలెననియు యాసభ వారు రభిప్రాయపడుచున్నారు.

(6) హిందీలేని రాష్ట్రములలో జాతీయోపసరమును బట్టి ప్రవేశపరీక్షాతరగతులు గల పాఠశాలలో దైనికశిక్షావిధాన క్రమానంతరము సంభవించు హిందీభాషను బోధించుటకు ఏర్పాట్లు జరుపవలెనని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

(7) నైసికశిక్షణను నేర్పుట కనువరవసతుల నేర్పరుపవలెనని విశ్వవిద్యాలయాధికారుల నెల్లరి సీసభవారు జేచుచున్నారు.

(8) మతోపన్యాస నిర్బంధాకరమునకు వ్యతిరేకించుచు గ్రాంట్ థిన్ ఎయిడ్ కోడ్ లోని ఆ తరత్వరియమును స్వజింపవలెనని యాసభవారు రభికారులను కోరుచున్నారు.

(9) మతబోధన కనువరునన్ని వసతుల నేర్పరచుటకు భాగవదేములోని కథాకాలాధికారు లందరును ఏర్పాట్లుగా వింత్రుగాక యని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

(10) సాంఘిక సమత్వమునకు మార్గముల నరయవలెనని యాసభాసభ్యులనెల్లరి సీసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

11. కొన్నిదురభిప్రాయములను తొలగించుటకు యాసభవారికేరాచకీయవిభాగములలో సంబంధము లేదని యాసభ వారు స్పష్టికరించుచున్నారు.

సత్రై న పల్లి

(ఒకవిలేఖరి)

జతీయఆరోగ్యశిశువారము

1. ఈనెల 12 తారీఖునండి 18 తారీఖునగకు జరిపబడును జాతీయఆరోగ్యశిశువారమును గురించి ఆలోచించి ప్రయత్నములు సలుపుటకు ది.1-1-25 న సాయంకాలము 4 గంటలకు నొకవిహారంగంభ తాలూకాబోర్డువారి యావరణముందు జరుపబడెను. ఆసభకు స్థానికఉద్యోగియులు, పురప్రముఖులు తాలూకాబోర్డుసభ్యులు పలువురు విచ్చేసిరి. ఈసభ శ్రీ తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులగు మ.రా.రా. సాతూరి లక్ష్మయ్యపంతులుగారిచే సమకూర్చబడినది. 15 మంది సభ్యులతోటి యొక జనరల్ కమిటి యేర్పాటుగాబడెను. సత్రై న పల్లి తాలూకాబోర్డువారును, యూనియన్ బోర్డువారును యిచ్చినవిరాళములుగాక, సభ్యులలో కొంతమంది చందాలువేసిరి.

2. రాత్రి 9 గంటలకు కమిటీవారు వారల సమావేశమై కార్యక్రమమునుగురించి తీర్మానములను ఆయాశాఖల నిర్వాహింతులకు ఉపసంఘములను ఏర్పాటుజేసిరి. సదరు ఆరోగ్యశిశువారములో బాలరచే ఆరోగ్యవాటక పర్యవేక్షకులు సంభాషణలు, అటలు, పండుములు వీనిలో సత్ప్రయత్న ఆసాధారణ కాలము జూపువారికి బహుముతులు నిర్ణయించుచుండెను. ప్రసారోజ సాయంకాలముందు ఉపన్యాసములు కాస్త్రీయపాఠశాల్యముగల విద్యార్థికులచే నొంగగబడుటలనూ, కొన్నిరోజులలో మృజికలాంబరు సహాయమున ఉపన్యాసములు యిచ్చబడుటలనూ 12,18,14 తేదీలందు నగనానీర్వరప్రయత్నములు జరుగునటులను తీర్మానములు గావించబడెను.

3. కార్యనిర్వాహకసంఘమునకు మ.రా.రా. సాతూరి లక్ష్మయ్యసంతులుగారు అధ్యక్షులుగన, శ్రీమంత శివసత్యనారాయణమూర్తి పంతులుగారు కార్యదర్శిగను, సోకాధ్యక్షులుగను ఎన్నుకొనబడిరి. శ్రీయుత అద్వంకి యజ్ఞ నాథాయణ కేర్తగారు ప్రచురణశాఖాధికారిగా నియమింపబడిరి.

ఆంధ్రపత్రిక

1925 సం॥ జనవరినెల 9-వ తేది

శుక్రవారము

నిర్బంధాయుధ నిరాకరణము

గాంధీమహాత్ముని సంయోగనిర్ణయమునకు మొదటిఫలము బెంగాలు నిర్బంధాయుధ నిరాకరణమునందు గనుబడినది. లిట్టనుప్రభుత్వము మాడుమానములనుండియును జేసిన కుట్రలన్నియును విచ్ఛేదములైనవి. వంగరాష్ట్ర శాసనసభ లిట్టను ప్రభుత్వమున మామోపాయములకు లోబడకను స్వేచ్ఛ నిర్వహణమునుజేసి ప్రజాహృదయము నందు ప్రజ్వలింపజేసిన స్వరాజ్యవాంఛను విశదము చేసినది. నిర్బంధ శాసనమును సమర్థించుచు లిట్టను ప్రభుత్వ చేసిన ప్రసంగమునకును, దానిని నిరాకరించుచు సర్ పి. సి. మిత్రుచేసిన ప్రసంగమునకును గల భేద మధికారస్వరూపాధ్యోగ్యత యెవరికిగలదియను విశదముచేయుచున్నది. మిత్రుగారి శాంతియతమైన ధర్మయుక్తమైన ప్రసంగము శాసన జాప్యమును విశదముచేసినది. రాలటు చట్టము నామోదించిన మిత్రుగారి శాసనమును ప్రతిఘటించుట వలనను దీని రాక్షసత్వము విశదమగుచున్నది. మిత్రుగారు వంగదేశమునందు విప్లవోద్యమము గలదని యంగీకరించుచున్నారు. దాని రహస్యవిషయములను పరిశీలించినటులును చెప్పుచున్నారు. విప్లవోద్యమసంహారమును నజేయించుచున్నారు. విప్లవోద్యమమును మూలచ్ఛేదము చేయుటకు రాలటుచట్టములోని ప్రధమద్వితీయాధ్యాయములను తిరిగి నిర్మించి యీ సంగ్రామ ప్రచండ శాసనము ప సంహరింపవలయునని యుపదేశించిరి. ప్రభుత్వము తలపెట్టిన నిర్బంధశాసనము దుష్ప్రచారముననియును ప్రభుత్వసంకల్పము విఫలము చేయుననియును విస్పష్టముచేసిరి. ముప్పదేండ్ల యనుభవముగల మితవాద పక్షవలంబనలైన మిత్రుగారి వాదన చెవిటి వానికి శంఖధ్వనియైనది. ప్రజాక్షేమమును గోరిన ప్రభుత్వము మిత్రుగారి హితవాక్యములను నిరాకరింపజాలదు.

లిట్టనుప్రభు వాడుచున్ననాటకము రసాభాసముగ సంతమునొందినది. లిట్టను రీడింగుప్రభువు లవ సరావసరములను పాటించకను నిరంకుశ విధానమును సమర్థించుచు దీర్ఘస్వాసములను జేసిరి. నిర్బంధశాసనమును సమర్థించుచు పిడుగునువలె నాగేంద్రనాథసేనుగుప్త యుదంతమును శాసనసభ యందు బహిష్కరించు ధైర్య స్ఫూర్తియులు గల సభ్యుల హృదయములందు భయభ్రాంతులను గలుగజేయుచు పోయెను. ముస్సల్మానుపారాధర్మికమునందు గుప్తగారు దోషియైనను నిర్దోషిగాను బహిష్కరింపబడినటులును ఇపుడాయన తన దోషమును నొప్పుకొనినటులును వానివలె పశ్చాత్తాపాపూర్ణముతో సభ్యులు శాసనము నంగీకరించి శాంతి స్థాపింపవలయుననియును లిట్టనుప్రభువు

హితోపదేశమును జేసెను. నాగేంద్రనాథ సేను గుప్తగారి విషయమై లిట్టనుప్రభువు దెలిసిన యదంతమునంతయును వేదవాక్యములనుగను గ్రహింపదగదు. ఈవిషయమైన యుదంతము ముందు సవిస్తరముగను తెలియగలదు. లిట్టనుప్రభువు తెలిసినటులు నాగేంద్రనాథ సేనుగుప్తకు న్యాయమైన దండనము గలుగలేదని యంగీకరించినను శాసన నిర్మాణమున కీ యుదాహరణము తగిన గౌరవము గాజాలదు. ఇపుడి నిర్బంధశాసనము నిరపరాధుల నెందరిని బంధించినదియు ముందెందరిని బంధింపనున్నదియును లిట్టనుప్రభువు దెలుపగలిగిన సభ్యులకు విశ్వాసమును గలుగజేసియుండును. పదుగు రపరాధులు శిక్షను బొందకపోయినను ప్రపంచము చెడిపోదు.

దోషి పశ్చాత్తాపము బొందిన వానికిని లోకము నకును లాభముగలుగును. లిట్టనుప్రభువు చమత్కారముగ వర్ణించిన నాగేంద్రనాథ సేనుగుప్తగారి యుదంతమే ఇందులకు దార్కాణము. కాని నిర్మిమిత్రముగను ఒక నిరపరాధి శిక్ష ననుభవించినను ధర్మ ఘోష భయంకరపరిణామమునకు గౌరవంబగును. దండనవిధానము దోషులను శిక్షించుట కేర్పడినదిగాని నిర్దోషులను శిక్షించుట కేర్పడలేదు. లిట్టను ప్రభువుగాని సర్ హ్యూస్టీస్సెన్సుగాని నిర్బంధితులందు నిరపరాధు లెవరును లేరని దైవపాక్షిగను చెప్పుజాలరు. పోలీసురిపోర్టుల పటుత్వమందరకును తెలిసియున్నది. ఆరిపోర్టుల ననుసరించి జరిపెడిచర్య యన్యాయ భూయిష్టముగ నుండునని న్యాయవేత్తలనేకు లభిప్రాయము లిచ్చియున్నారు. దోషారోపణమును జేయుటకు తప్పుడు నిర్మాణ మెంత జరుగుచున్నదియును న్యాయాధీశులకును న్యాయవాదులకును దెలిసియున్నది. ఈ విషయాన్వేషణ మనవసరము. లిట్టనుప్రభువు రాజ్యము పేరను మానవధర్మ విప్లవమునుజేయుట సమకట్టినపు డెవరికిని విశ్వాసము గలుగదు. లిట్టనుగారికి రాజ్యమనగా తెల్లరాజ్యముగాని భారతీయుల రాజ్యముగాదు. మిత్రుగారు విప్లవోద్యమమును నిర్మూలముచేయవలయునని చెప్పియుండిరి. లక్ష్యమునకు ప్రయోజనకరముగాని సాధనమును నెవరును నంగీకరింపజాలరు.

లిట్టనుప్రభువు నిష్పక్షపాతబుద్ధితో సలహా నిచ్చుటకు సిద్ధముగ నున్నామనియును ఎవరి స్వేచ్ఛానుసారముగను వారు ప్రవర్తింపవచ్చుననియును చెప్పటమాత్రము విశ్వాసపాత్రముగాదు. అధికారులు విందులనుజేసియును బలవంతపెట్టియును సభ్యులను సమ్మతుల సీయగోరుటయందు గల నిష్పక్షపాత స్వభావము లిట్టనుప్రభువే గ్రహింపవలయును. లిట్టనుప్రభువు రెండుచేతులతోను స్వరాజ్యమునకు పాటుపడుటకు సిద్ధముగ నున్నపుడు బెంగాలుశాసనసభ శాసనమును నిరాకరించుట కేవలము కృతఘ్నతగ వారికిగనుపడును. లిట్టనుప్రభుత్వము నాయకులను బంధించుటకు మామోపాయములను నిర్మించి గ్రామసీమలందు స్వరాజ్యసంస్థలను స్థాపించెదనని యాశపెట్టుట తోడేలు మేకపిల్ల కథవలె నున్నది. విప్లవమార్గమును త్రికరణశుద్ధిగను కాంగ్రెసు నిరసించుచున్నది. గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వము క్రిందను దౌర్జన్యమును కాంగ్రెసునిరసించుచున్నది.

రెండేండ్లు వంగరాష్ట్రమునందు దౌర్జన్యమార్గము వినర్జింపబడినది. అధికారుల నిరంకుశత్వము ప్రజలయందు దయించిన నిరాశయును తిరిగి దౌర్జన్యమార్గమునకు ప్రాణముపోసినవి. విప్లవమును రూపుమాపుటకు సాధనము స్వాతంత్ర్యప్రదానముగాని నిర్బంధవిధానము గాదు. స్టీఫెన్సుగారు మామూలుకారణములనే తెలిపి విప్లవము నాపుటకు ప్రతిక్రియనుగల్పించుట యవసరమని గట్టిగను చెప్పిరి. వంగదేశమునందు దేశబంధు దానుకు మించిన దేశభక్తులును త్యాగశీలురును శాంతి కాములును లేరని చెప్పవచ్చును. ప్రపంచమునందెచ్చటను గాంధీమహాత్మునకు మించిన ధర్మపాయములు శాంతి కాములును లేరు. బొంబయియందు గూడిన నానాపక్షముల మహాసభ యేకగ్రీవముగను నిర్బంధశాసనమును నిరసించినది. వంగరాష్ట్ర శాసనసభ 9 అధికసమ్మతులతో శాసనమును నిరాకరించినది. ఇపుడైనను లిట్టను రీడింగుప్రభువులు కోపావేశముచేతను శాసనమును నిరంకుశముగను జేయకను దానిని వినర్జించి వారికి గల దురహంకారమును జయించి స్వాతంత్ర్యప్రయత్నమును వెల్లడి చేయుదురని నమ్ముచున్నాము.

శారదానికేతనము - గుంటూరు

ఆంధ్రదేశమునందు శారదానికేతనమును స్త్రీ విద్యాభివృద్ధికి స్థాపింపవలయునని దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు పదునై దేండ్లకు పూర్వమే తలపెట్టి కొంతపనిని జేసియుండిరి. కాని దైవఘటనలేకను పంతులుగారి సంకల్పము సఫలముగాలేదు. మూడేండ్లక్రితము స్త్రీయంత్రున్నవలక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారును శ్రీమతి లక్ష్మీబాయిమ్మగారును గుంటూరునందు శారదానికేతనమును స్థాపించి వెంకటప్పయ్యగారి సంకల్పమును ఆంధ్రదేశపుకొఱతను సఫలముచేసి ఆంధ్రుల కృతజ్ఞతకు బాతులగుచున్నారు. శారదానికేతనము గురుకులవాసముతోగూడిన స్త్రీవిద్యాలయము. ఈవిద్యాలయమునందు ప్రాచీనసాంప్రదాయముల ననుసరించి దేశపరిస్థితుల కనురూపమైనవిద్య మాతృభాషా ముఖమునను గలపబడుచున్నది. జ్ఞానవిద్యకు దోడుగను చేతిపనులు సయితము నేర్పబడుచున్నవి. నలువదిమంది బాలికలు గురుకులవాసమును జేయుచు విద్యనభ్యసించుచున్నారు. గానము, కుటుంబని, పేముపని, చిత్రలేఖనము మొదలగు కళలను సయిత మభ్యసించుచున్నారు. ఆంధ్రముతోబాటు స్థలస్మృతము సయితము చెప్పుచున్నారు. అన్నికలములవానిని తెచ్చుకొని విద్యను నేర్పుచున్నారు. నలువదిమంది బాలికలకు భోజన వసతులకును విద్యాశిక్షణమునకును నేమియును తీసికొనకనే ధర్మముగనువిద్యను నేర్పుచున్నారు. ఇంతటి మహాకార్యభారము నిర్వహించుటయందుగల వ్యయప్రయాసలు కార్యజ్ఞులకు దెలిసియున్నది. ఈ గురుకుల విద్యాలయము విషయమై మహాజనులును విద్యాలయ నిర్వాహకులును శీతాపతి శర్మగారును జేసిననివేదనము వేరొకచోటను ప్రచురింపబడినది. దానిని జదివినవారికి దాని ప్రయోజనమును ఆంధ్రుల కర్తవ్యమును సుబోధ్యముగా

గలదు. సంకాంతిపండుగ దానధర్మములను జేసి పితృదేవతల ఋణమును దీర్చుకొనుటకు పుణ్య దినము. దానములందు విద్యాదాన ముత్తమదాన మని యార్హులుకొనియాడుదురు. సంకాంతిదినము నం దాంధ్రమహాజనులు శారదానికేతనమునకు దానధర్మరూపమునను సహాయముచేసి స్త్రీవిద్యా దానముచేసి స్వధర్మనిర్వహణమును జేయుటకు ప్రార్థితులు.

వ్యవసాయశాఖ

చెన్నపురి ప్రభుత్వవ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరు ఆర్. డి. ఆస్టెన్ గారు 1923-24 సంవత్సర నివేదికను తయారుజేయుచు అందు వ్యవసాయమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను జర్పించిరి. ఇందు ముఖ్యమైనది వ్యవసాయశాఖకును సహకార శాఖకునుగల సంబంధమైయున్నది. ఈ సంవత్సర మీ రెండు శాఖలును కొంతవరకు కలసి పనిజేసి నటుల డైరెక్టరుగారు చెప్పుచున్నారు. వ్యవసాయ శాఖోద్యోగులు సహకారసభలకు బోయి ఉపన్యాసములిచ్చి చెన్నపురి సహకారసంఘ పత్రికకు వ్యాసములు వ్రాసినటులగూడ నివేదిక చెప్పుచున్నది. ఈ సంయుక్త కార్యవిధానమునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారింకను యెట్టిచర్యనుగాని దీసికొనలేదు. ఇంకను కొంతకాలము యెటుపనిజేయునో జూచి సంపూర్ణ వివరములను వారు చెలుసుకొన గోరుచున్నారు. ఈ రెండు శాఖలును కలసి పనిజేసినయెడల కర్షకులకును గ్రామములకును చాల అనుకూలముగ నుండునని నిస్సంశయముగ జెప్పవచ్చును. వ్యవసాయశాఖ రైతులకు జేయవలసినసహాయ మెంతేగలదు. వ్యవసాయము నందు రైతు లెంతవరకు పూర్వార్చారపద్ధతుల ననుసరించుచున్నను పంటలకు తేవుల్లువచ్చినపుడు గాని నీరు తక్కువైనపుడుగాని తగిన కట్టదిట్టముల జేసికొనుటచెలియక నష్టపడుచున్నారు. ఎట్టియెరువు యేపంటలకు పయోగమో చెలుసుకొనజాలకున్నారు. అట్టి సంగతుల నన్నిటిని వ్యవసాయకులకు నేర్పుట యీ శాఖయొక్క ప్రయోజనమైయున్నది. పశుపోషణ మొకటి ముఖ్యమైనది. ఇందులకు యీ శాఖ యపయుక్తముగ నుండును. రైతులకు ప్రత్తికంట నెప్పుడు పీకవలెనో తెలియకపోవుటచేత తేవుల్లుపడుట సంభవించుచున్నది. ఇందులకు కాల నిర్ణయము జేసినను ఆప్రకారము రైతులు నడచు కొనకపోవుటవలన సీసమన్య చాల క్లిష్టముగ నున్నది. ఇట్టిసంగతులన్నియును రైతులు చెలుసుకొని వ్యవసాయము నభివృద్ధి జేసికొనుట చాలముఖ్యము. ఇందులకు ప్రభుత్వమువారు స్థాపించిన వ్యవసాయపాఠశాలలను కళాశాలలను ఉపయోగముగ నుండునని చెప్పవచ్చును. ఇందు చదువుకొని ఉద్యోగములకై ఆశపడకుండ యెవరిభూములను వారు చక్క జేసికొనుట యుక్తము. భారతదేశము నందు వ్యవసాయము అధికసంఖ్యాకుల వృత్తియై యున్నది. ఇందు చాలమంది ధనవంతులుగలరు. కమిషిలను యీ వ్యావసాయక పాఠశాలలకు బంపి నవీనమార్గముల నేర్చుకొనునటుల జేసినయెడల భూమిలోనిసారమును బిండుటకు వీలేర్ప

డును. విదేశీయులువచ్చి యీ దేశమున పనికిరాని బంజరుభూములనుగొని సాగుజేసి లాభములను గడించుటను మనము జూచుచునేయున్నాము. అట్టి యవకాశములను మనదేశీయులే గైకొని భూములను సాగుజేసికొనుట యుక్తముగ నుండును. ఈ శాఖవారు వ్యవసాయపద్ధతులను ప్రదర్శించిచూపుట గూడ చాల ప్రయోజనకరమైయున్నది. ఇట్టిది రాజధానిలో 600 చోట్ల జరిగెను. ఇంకను డబ్బు తక్కువయగుటచేత యీ ప్రదర్శనము లెక్కువగ జరుగలేదని చెలుపబడినది. ఈ శాఖవారు కోయంబుత్తూరులో శాస్త్రీయపరిశోధనలను జిల్లా లందు వ్యవసాయక పరిక్షలను జేసిరి. ఈ దేశము నందు వ్యవసాయపద్ధతులగూర్చియు, తేవుల్లు పోగొట్టుటనుగూర్చియు, యిప్పుడు పండుచున్న పంటల నభివృద్ధి జేయుటను గూర్చియు కోయంబుత్తూరులో పరిక్షలు చేయబడి యితరజిల్లాలలో ఆచరణయందు బెట్టబడినవి. వ్యవసాయమే వృత్తిగాగలవారు తమ పిల్లలను యీ శాఖక్రింద స్థాపింపజేసిన పాఠశాలలకును కళాశాలకును బంపి ఆయావిషయముల నేర్చుకొనునటుల జేసిన చాల ప్రయోజనకరముగ నుండుననియే చెప్పవచ్చును. 1925 నుండియు వ్యవసాయశాఖయందు బి. యస్. సి. డిగ్రీగూడ, విశ్వవిద్యాలయమువారింకగిరింతురు. డిగ్రీయం దాశగల వారైనను యీవిద్యను నేర్చుకొనవచ్చును.

విచ్చిక సేవకులు

దేశమునందు నిర్మాణ కార్యక్రమము నుద్ధరించుటకును, ప్రచారము జేయుటకును విచ్చిక సేవకులవలని చాల యవసరముగలదు. ఇట్టిది ప్రత్యేక దళమొకటి యుండవలయును. వీరు శాంతి అహింసలకు బద్ధులైయుండవలెను. అ సహాయోద్యమారంభము నందువలెనే ప్రత్యేకనిర్మాణము లేర్పడవలయును. దీని యవశ్యకతను గూర్చి కుంభకోణములో జరిగిన తమిళనాడు విచ్చిక సేవక మహాసభ యధ్యక్షులగు వెంకటరామయ్యగారు విపులముగ జెప్పిరి. రాష్ట్రీయసంఘములును తాలూకా సంఘములును యేర్పడి కట్టుదిట్టములతో నుండవలెనని వీరు జెప్పుచున్నారు. ప్రజలలో ప్రబోధము గలుగజేయుటకు వీరు చాల ప్రయోజనకరముగ నుండురు. గ్రామములందు హిందూమహమ్మదీయ మైత్రిని జేకూర్చుటకును, అస్పృశ్యతను దొలగించుటకును వీ రెంతయు పనిజేయవలసినది గలదు. వైకం సత్యాగ్రహమును శాంతిసైనికులు యెటుల శాంతముతో అహింసకు బద్ధులై నడుపుచుండినదియు సి.యస్.ఆంధ్రానుగూరు చూచివచ్చి పత్రికలకు వ్రాసియుండిరి. మద్యపాన దురభ్యాసమును తొలగించుటకు యిదివరలో శాంతిసైనికులు జేసిన ప్రచార మెంతయో శ్లాఘనీయముగ నుండెను. కాని దార్శనమున కెడమిచ్చుటచేత మద్యనిషేధ ప్రచారము ప్రత్యేకముగ నాపివేయబడెను గాని శాంతిసైనికు లీవిషయమున జేయవలసిన పని యెంతయో గలదు. అన్నిటికన్న ముఖ్యము ఖద్దరు వ్యాపకమైయున్నది. ఇందులకు యీ శాంతిసైనికులు చాల తోడ్పడగలరు. బజారుల వెంట దిరిగి ఖద్దరును విక్రయించి, రాటముల నెలకొల్పి, అనగా కాంగ్రెసునందు సభ్యులను చాలమందినిజేర్చి చేయవలసినపని యెంతేని గలదు. ఇట్టి శాంతిసైనికులను

ప్రతిరాష్ట్రమును సిద్ధముచేయుట చాల యవసరము. 1925 వ సంవత్సరమునందు కాంగ్రెసు కార్యక్రమ మంతయును వీరి సహాయముననే నెఱవేరగలదనిగూడ చెప్పవచ్చును.

మిత్రమండలి ఆర్థికమహాసభ

మిత్రమండలి ఆర్థికశాఖాంగ మంత్రులందరును ప్రాంచి ఆర్థికమంత్రియగు క్లెమెంటులుగారి ఆధ్యక్షతను సమావేశమైరి. ఈసభయొక్క యుద్దేశ్యము యూరోపునందు ఐక్యమును అభివృద్ధియు నమకూర్చుట కని చెప్పినను ముఖ్యమైన సమస్య ఒకరికొకరి కున్న అవ్వను దీర్చుకొనువిషయమై ఆలోచించుటకువలె గాన్పించుచున్నది. ఆ విషయమంత ప్రాముఖ్యముగాదని చర్చిలుగారు జెప్పచున్నారు. కాని ముందే ఆవిషయమై సంభాషణలు జరుగుచున్నటుల వార్తలు చెల్లుచున్నవి. యుద్ధనష్ట పరిహారము లింకను పరిష్కారము గాలేదు. ఈవిషయమున ప్రాంసు కెట్టి పట్టుదలయు న్నదియును చదువరులకిది వరకు చెలిసియే యున్నది. అమెరికా యేవిధముగ పరిష్కరించుకొన గోరునదియును చర్చిలుగారు తత్ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచున్నారు. ఈ జర్మనీ ఋణములవిషయమున అమెరికాయే పరిష్కారము జేయవలసియున్నది. ఇందుల కీసభ యేమాత్రము తోడ్పడునో చూడవలసియున్నది. డానువిధానము యింకను పరిష్కాసితిలోనే యున్నది. అది విజయము గాంచుటకు జర్మనీ సద్భావమవసరమైనను, బ్రిటిషు వారు కొలొను నాక్రమించి, ప్రాంచివారు రైసు ప్రాంతముల నాక్రమించి వారి నెందుకుగాకుండ జేసినపుడు యియ్యది సందేహోద్బవముగనే యుండును. ఆర్థిక మహాసంపన్నులందరును జేరి యికముందు మరలమరల మంత్రులసభ జరుపకుండ యీ సప్తపరిహారముల సమస్య పరిష్కారము జేసి యూరోపునందు శాంతిని మిత్రభావమును నమకూర్చుటకు తోడ్పడినయెడల సంతోషింపవలసినదే. ఇందులకు ఆత్మసంతృప్తి ముఖ్యముగ నవసరము. అది యేర్పడిననే సర్వజాతులకును మిత్రభావ మేర్పడగలదు.

టీతోటల మేనేజరును జంపుట

కూలీల తిరుగుబాటు

కలకత్తా, జనవరి 8:— టీతోటల మేనేజరు ఐకోపియసుని జంపినటుల 18 గురు కూలీవారిపై తేబడిన కేసును కలకత్తా హైకోర్టులో న్యాయబోర్డు, బి. బి. గోషుగారు విచారించిరి. కేసువివరములు:— డోయంగ టీతోటలలో జూను 28 వ తేదీన కొంతకాలవరము జనించెను. అందు కూలీలుగానున్న యీపదముగ్గురు ముద్దాయిలను మేనేజరు లిట్టనుదొర అడవిపల్లములో శిక్షకొరకు పనిజేయవలెను. ననిశాసించెను. అమర్యాద గ మాట్లాడిన శిం గు య ను వా ని ని శిక్షించెను. అంతవాడు అందరిని హెచ్చరించి మేనేజరికి ముందేమి అల్లరజేసినను తిరగబడి తన్నుటకు సిగ్గపరచెను. మరునాడు లిట్టనుదొర వారు పనిచేయుచుండగా పనిమానిజేయుమని ఆజ్ఞాపించెను. శింగు నిరాకరించెను. మేనేజరు ఆతని చేయిపట్టుకొని విడదీసెను. అంతట శింగులేచి చేతనున్న పనిముట్టుతో కొట్టగా దొరబోపి విరిగి క్రిందబడెను. వెంటనే దొరసంగ తిగ్రహించి పరుగిడెను. కాని వారు వెంటబడించి ఒక కాల్యవధ్ లాఠీలతో దొరను చాచాడిరి. ఆయన చచ్చిన పిదప కాల్యలో పూడ్చిరి. న్యాయమూర్తులు కేసును తిరిగి విచారణచేయ ఆజ్ఞాపించిరి.

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురి అన్నదాన సమాజము:- 1924 డిశంబరు నెలలో ప్రామాణికమువారు 4095 మందికి అన్నదానము చేసిరి. ఈ జాతు సగటున 82 మందికి భుక్తి గిట్టినదట.

రాకపోకలు:- పి. ఎస్. శివస్వామయ్యగారు బొంబాయికి, ఓస్వాల్డు లేడీ సింథియా మోస్టేగార్డు కలకత్తాకు, సెఫోటాగారు బెంగళూరుకు వెళ్లిరి. కె. వి. రంగస్వామయ్యగారు, బి. సి. స్కాట్లు, ఎం. కె. మణ్సుగంకెట్టి, ఎం. ఓ. కన్నెల్, సర్ కె. వెంకటరత్నంగార్డు సేద్యదయం మదరాసుకు వచ్చిరి.

మదరాసు క్రైస్తవ కళాశాల దినోత్సవము:- వైయత్తవము కళాశాలామందిరమున 12 వ తేదీ 2 గంటల నుండి జరుగెను. (కార్యక్రమము - మోఫట్ గారి నిస్త్రాతి వార్తాపరచోపన్యాసము, క్రిస్టావోరిక చర్చ, చిందు, బహిరంగసభ) అందరూ దయచేయవలెనని కార్యదర్శులుగానున్న మహమ్మద్ ఉస్మాన్, సత్యమూర్తిగార్డు ప్రకటించుచున్నారు.

జగన్నాథ కృతసభ:- 11 తేదీ ఆదివారమునాడు 4.15 గంటలకు వై సభవారి యాజమాన్యము క్రింద పియాలి రంగస్వామినాయుడు గారి ఘటవాద్యము, మైసూరు చాడయ్యగారి ఫిడేలు, వేణుగోపాలాచారి గారి వృద్ధంగములతో గానసభయున్నది, 18 తేదీ మంగళవారమునాడు 4.15 గంటలకు తిరుకోడికావలి సరపరికాస్త్రిగారి కబీరదాసు చరిత్ర వారికథా కాలక్షేపమున్నది ఎగ్మూరు జేదలినాసనునందు జరుగెను.

దొరకినది:-

గతనెల 18 తేదీన విజయనగరము బరంపురంలమధ్య రెంగాలు నాగభూరులలో నాళిక పేములెత్తంపై దొరకినది. దాని తప్పిళ్లను డెలివీషన్ దానియజమానికివ్వగలను. యం. కే. రంగస్వామియ్యంగారు, బి.వి.యల్.టి. తెనాలి.

కళావంతుల సేవాసంఘము-అమలాపురం

11-1-1925 వ సంవత్సరం ఆదివారం మధ్యాహ్నం 4 గంటలకు మహారాజశ్రీ కనకవల్లి రంగనాయకులు నాయుడుగారు బి.వి., బి.యల్. వారి ఆధ్వర్యమున సంఘముయొక్క పృథమ సాంవత్సరికోత్సవసభ జరుపబడును. (ఇందు స్త్రీలు ఎక్కువగ ఉపన్యాసములు గావించుదురు).

యండమూరి నూకరాజు, కార్యదర్శి.

ఉద్యోగవియమములు:- మదరాసు పబ్లిక్ యిన్స్టిట్యూట్ డైరెక్టరుగానున్న ఆర్. లిటిల్ హేల్స్ గారు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు ఎడ్యుకేషన్ కమిషనరుగా రిచ్చి గారి స్థానే కి నెలలవరకు నియమింపబడిరియు, ఈ క్రింది వారిని మదరాసు న్యాయకళాశాలలో సహాయోపన్యాసకులుగా నియమించిరియు (ఎం. పి. అశీం, ఎస్. గోవింద రాజులు, కె. కృష్ణమినన్, పి. ఎస్. వెంకటేశ్వర్, కె. రామస్వామిగౌడన్, పి. కె. చారి, ఎం. వి. నాగాయలరావు, ఐ.ఎం. రామస్వామిమొదలియారు, ఎస్ శివరాజుగార్లు) యాక్రిదివారిని ప్రత్యేకోపన్యాసకులుగాను (ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఎస్. సరదాచారి, పి. వెంకటరమణరావు నాయుడు, వి. మోకెట్టు, మన్నిరామన్, ఎస్. దొరస్వామయ్యర్, కె. సుబ్రహ్మణ్యంశిల్, పి. చెంచయ్యగార్లు) నియమించిరిని మాకు తెలియుచున్నది.

బందరు ఇండియన్ డ్రమాటిక్ కంపెనీవారు విజయనగర సామ్రాజ్య వినాశమును నాటకమును బెజనాడ మైసవరమువారి హాలులో 12-1-25 వ తేదీ సోమవారమునాడు ప్రదర్శించుదురు శ్రీయుక్త సుబ్బారావుగారు పతాకప్రారంభం ధరింతురు.

ఈసాము గాంధీ వూజానికి చేరెను మహాత్మా గాంధీగారిచే గుజరాతీలో వ్రాయబడిన ఆరోగ్యసాధనము

(తెలుగున వ్రాయబడినది)

ఆరోగ్యముగా నుండుటకు కావలసిన హంశము: నియమ ఇందు చక్కగా విమర్శించబడియున్నది. ప్రతి యొక్కరివద్ద ఒక కాపి వుండితీరవలెను. కొన్ని కాపీలు మాత్రమే ఉండుటచే త్వరపడుట మంచిది. ప్రతి 1 కి రు 0-8-0, 12 కి రు 4-8-0, 25 రు 7-13-0. ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. 0-11-0 అణాలు స్తాంపులు పంపిన ఒక కాపి రిజిస్టరు పోస్టుములముగా పంపబడును. కావలసినవారు, మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు అని వ్రాయవలెను.

మదరాసు కార్పొరేషన్ సభ

ఎలిక్ట్రిక్ సప్లైవారిలో క్రొత్త ఒడంబడిక

మదరాసు కార్పొరేషన్ వారు రిఫ్టేషన్ వనమున ఉస్మాన్ సాహెబ్ గారి అధ్యక్షత క్రింద మొన్న కూడిరి. నిర్ణీతసభ్యులు మాత్రము వచ్చిరి. పత్రికా ప్రతినిధులు సభజరుగునని తెలియకపోవుటచే రా లేదు. కార్యక్రమము మొదలుపెట్టుటకు పూర్వము డి. జి. ఎం. లీతుగారి మరణ తీర్మానము కా వింపబడెను. వారి కుటుంబమునకు సానుభూతి తెలుపబడెను.

తరువాత స్టాండింగ్ కమిటీనూచనల ప్రకారము రెండు ముఖ్యవిషయములు చర్చింపబడెను. ఎలిక్ట్రిక్ సప్లై కార్పొరేషన్ వారు యాసంవత్సరము ఏప్రిలు నెలనుండి 5 సంవత్సరములదాకా ప్రస్తుతము జూలై 31 వరకు యూనిట్లకు సుమారు 2 అణాలు ఖరీదుతో ఫీజులందు దీపములకు కరెంటు (విద్యుచ్ఛక్తి) సప్లై చేయుటకొక యెడంబడికను నూచించిరి. ఈ రేటు 5 సంవత్సరము లుండవలెననియు, సుమారు మొత్తము 15000 యిందులకు ఖర్చుగుననియు, దీనికి క్రొత్తగా లైసెన్సు చార్జి వసూలుచేసిగాని జనరల్ ఫండ్స్ లో నుండిగాని యివ్వవలెననియు ఎలిక్ట్రిక్ యింజనీరుగారు నూచించిరి. కమిషనరు గారిందుకు వ్యతిరేకించిరి. కమిషనరుగారి నూచన స్టాండింగ్ కమిటీవా కామోదించి సభవారి కావిషయమును తెలిపిరి.

మొన్నటిసభలో నీవిషయము చర్చకు వచ్చినది. పి. రంగనాథముచెట్టిగారు 2 అణాల రేటుకు సమ్మతి జూపిరి. కె. వ్యాసరావుగారు స్టాండింగ్ కమిటీనూచన నెదిరించిరి. గ్రేట్ గారు స్టాండింగ్ కమిటీ నూచన నామోదింప ను ప పాదించిరి. డి. సి. సి. మ. ద. స. గో. పా. ల. నాయుడు గారు రనవదించిరి. డాక్టరు నళిేశ్వర్ గారు 2 అణాలరేటు ఇంకా ఖర్చు పాచ్చనగుననిరి. ఇంతలో కొంతకాలము జరిగినది. అందుమీద హమీద్ ఖాన్ గారు నాటికి సభనాపుటకు తీర్మానమును తెచ్చిరి. హఫీసుహమ్మద్ గారు రిండుల కామోదించిరి. కాని తీర్మానము పీకిపోయినది. చర్చ తిరుగు పార్లమెంట్ మైనది. వ్యాసరావుగారు 5 సంవత్సరముల యెడంబడికకు బదులు 8 సంవత్సరము లుండవలెనని సవరణ తెచ్చిరి. గ్రేట్ గారు సవరణ కొప్పుకొనిరి. చక్రయ్య చెట్టిగారు యాతీర్మానము నెదిరించుచు స్టాంపురేటుండవలెననిరి. కొంతచర్చ జరిగినతర్వాత వ్యాసరావు గారు 8 ఏండ్ల సవరణ ఆమోదింపబడెను. కార్పొరేషన్ కు ఇండ్లందు ఏకెంటుగానున్న షేడ్లీగారిలో మరతులను గర్భ యిందులకు సభ వారాలించిరి అన్నిమరతులు క్రమముగా చర్చించిరి. ఈమరతుల తీర్మాన మీ కిందివిధముగా నామోదింపబడెను. "ఇంజనీయర్ తీసినడాక్యుమెంట్ కార్పొరేషన్ పనికి తక్కు యిశరఫనులకుపయోగింపరాదు" ఇందుకు షేడ్లీగారు తమకు సౌతిండియన్ రియల్టేవారు డ్రాఫ్టు నిలిపవలకు పయోగింపనిచ్చెడి వారిని యు కార్పొరేషన్ వారుగూడ అట్లు చేయవలయునని కోరిరిగాని కార్పొరేషన్ సమ్మతింప లేదు. నాటికి సభ ముగిసెను.

కన్నాటు దంపతులు

కన్నాటు యువరాజు దంపతులు జోదుపూరునుండి ఓల్పోరుకు 8 వ తేదీనచేరిరి.

వైశ్రామి దంపతులు

జనవరి, 8:- వైశ్రామి రీడింగుదంపతులు నిన్నరాత్రి పెన్నెలలైలులో హారానుండి ఢిల్లీకి పయనమైయిరి.

ఆయోధ్య గవర్నరు

లక్నో నగ, 8:- అఖిలభారత చిత్రకళా ప్రదర్శనమును సేకు గవర్నరుగారు తెరచిరి. గవర్నరు మారిసుగారు 16 వ తేదీ లక్నోనుండి ఓకోలుబోయి తిరిగి రెండురోజులలో లక్నో చేరుదుడు.

సమకాలికాభిప్రాయములు

దానములు

ఉదారస్వభావులగువారు ధర్మకార్యములకై ఒసంగిన భూమిరాశీముల గూర్చి విన్నచో అమితసంతోషము గలుగుచుండును. ఈప్రస్తుతమునకు కంపెనీ ఆధికారి జార్జి యాన్సును గూడు ఆమెరికాలో నాలుగు కళాశాలలకై 3,000,000 పానుల విరాళముసంగిరి. ఇందు 200,000 పానులు టెక్సాస్ లోను నీగ్రోకళాశాలలకు చెందును. ఆమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రములలో నూటికి పదివంతులుగల నీగ్రోజాతి విద్యావ్యాపకమున కయి యిప్పటికేమియు జరుగలేదు. నీగ్రోసమస్య కడలేదుటక వారికి తగినవిద్య నేర్పుటయే.

ఆమెరికాలో ధర్మకార్యములకయి విద్యామత్ ప్రచారములకు గాను ఒసంగబడిన వాసులజాచి తాను యాదిగువరీతిని ఒక ఆంగ్లదేశపత్రిక ప్రకటించినది:-

జాను. డి. రాబట్లెలుగారు పా|| 5,00,000 ఆంగ్లరాకార్మిజీ గారు పా నులు 70,000,000 పాన్లీ సి. ఫ్రీకు పానులు 17,00,000. మిల్టన్ ఎస్. హార్ప్ గారు పా|| 12, 0 0, 000 రసెలు శేజిగారి సతి పా|| 8,000,000. జాను డబ్లిష్. టెరింగు పా 4, 000, 000. జార్జి ఎస్. బేకరు పా|| 2, 880,000. జార్జి ఎఫ్. పీ. డి. పా|| 7, 700, 000. స్టీనెసు వి. పార్క్లెస్సుగారి సతి పా|| 1, 800, 000. లోటా బ్లీ గుగారు పా|| 200,000.

దేవాలయ నిధులలో కొంతభాగము విద్యాప్రచారమునకు వినియోగించి అన్నానులెట్టి వాటికి ధనసహాయము జేయుచుండిన బాగుండును.

ఇటలీలో ఫాసిస్టుల నిరంకుశత్వము

ఇటలీదేశము ఆరాచకమునకు దిగబడును. సమయమున ఫాసిస్టుపక్షమువారు కాంతి సంస్థాపించి సకమమున రాజకీయ పక్షములెల్ల ప్రవర్తింపనున్నారనవార్త రూటులు వార్తాపక్షముగ జే కొంత సమృద్ధిము కలిగెను. నీవియరు ముస్సోలినీగారు నియోజకవర్గమును పార్లమెంటరీ ప్రాతినిధ్యము గలదానిగా సంస్కరింపనున్నాడనగనే యిది యొక శుభవార్తగా దలంచితిమి. కాని, పరిస్థితులు అధమానపథకు వచ్చినవి. ముస్సోలినీ గారు నిరంకుశాధికారిపని స్వీకరించి ప్రత్యర్థి పక్షముల నోరుమూసెను. నెర్వసుమెను పక్షములనాని పార్లమెంటు బట్టి జూడ పాసిస్టువర్గమువా యెలలయపై సధికారమునకువచ్చిరో దాని గౌరవమును గాపాడినట్లు గాన్పించుచు పాసిస్టువర్గమువారి ఆసాహస్య చర్యలు కాలవశమున యెదుర్కొనబడునపుడు యింక నెక్కుడు ఆరాచకము దేశములో ప్రబలునని భయము గుచున్నది. (న్యూఇండిమా)

రాజప్రతినిధి శివీము, పాట్లా, జనవరి 9:- జయవారమునాడు బెంగాలు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారికి రాజప్రతినిధి దర్శన మిచ్చెను.

కలకత్తా విడిచెను

రీడింగుదంపతులు కలకత్తా విడిచి ఢిల్లీకి వెడలిరి. (ఆ. ప్రె.)

నల్లమందు వ్యయము

ఇండియా ప్రభుత్వపు ప్రకటనము ఢిల్లీ, జనవరి 9:- 1924 డిశంబరు 1 వ తేదీనుండి సారవాకు ప్రభుత్వమునకు నల్లమందు డైరెక్టుగా అమ్ముబడును. ఈయోర్పాటుమునం దైదుసంవత్సరము లుండును. వ్యయమునకు పలయు నల్లమందుపై యింతయుని నిశ్చయమైనధరచొప్పున సామ్మి యాముబడును. డైరెక్టుగా అమ్ముబడిన నల్లమందు సరకునకును కలకత్తాలో బహిరంగముగ వేలము వేయబడు నల్లమందు సరకునకును సంబంధములేదు. (ఆ. ప్రె.)

బెల్గాం బ్రాహ్మణేతర సభ

గంగాధరరావు దేశపాండ్యగారి ప్రకటనము

రామస్వామి మొదలగువారు త్రవ్వకము

“బ్రాహ్మణేతరులకు ప్రత్యేక పుష్కరములు లభించినవి ననుచున్నది. సహేతుకమని స్థిరపడినది. మాసభ కాంగ్రెసు మహాసభకు అనుబంధము కాదు. 27, 28 తేదీలలో రాత్రి 9 గంటల వరకు తెరవబడునది. సభ జరిగినది. అంతనేపు రెండురోజులను కాంగ్రెసు సభా కాలము మాకు సన్మానసంఘము వారెటుల నీయగలుగుదురు? అది అసంభవముగాననే ప్రత్యేక సభలు ఏర్పాటుచేయవలెనని నేనుయా దేవిగారికి వ్రాసితిని. సభాకాలము వారి న్యూజాలనుపుడు బెల్గాంపట్టణమున మరెయ్యక చోట సభను జరుపవలసివచ్చును గాన ప్రతినీ యుటకు బసలుగూడ సభాస్థలమునకు చేరవగాయియును టవసర మేయగునుగాన మూడుమైళ్ల దూరముననున్న విజయనగరమున బసలు ఏర్పరు ముట్ట మంచు దిగాదు. ఇట్లు మేము ప్రత్యేకముగా ఏర్పాటు చేయుట సౌకర్యము కొరకేగాని కాంగ్రెసుపట్ల ప్రతిహేతుభావమువలన కాదు. బొంబాయిలో వహామ్యుదాల్ గారి రాహ్యనివసపుడు గూడ మాసభ కాంగ్రెసుకాలలోనే జరుపవలెనని నూచించి యుండలేదు. వికమత్యమున కది అవసరమనిగూడ. ఆయన సలుపలేదు. మునీలియలీరు, మితవాదసంఘముల వారుగూడ ఎల్లములోనే సభలను జరుపుటకు నిశ్చయించి యుండినచో తెన్ని పక్షములవారును కాంగ్రెసు కాలలోనే సభలు జరుపుట బెల్గాం సాధ్యమనుకు? మాసభకు కాంగ్రెసువారును కాంగ్రెసు అభ్యుక్త మేమును రావీలులేక పోయినదని దేశపాండ్యగారు వ్రాసిరి. అట్లు రాగలిగినను అది చుట్టపుమాపే యగును గాని అంతకంటె దానివలన ప్రయోజన మేమియును కలుగదు. అన్ని పక్షములవారును బెల్గాంసభకు రావీలుగట్లు వికమత్యోపసంఘునివేదికము దిశంబురు 15 వ తేదీలోగానే వెలుపడెనని బొంబాయి సభలో నూచింపగా అది సాధ్యపడదని తెలిసిరి. అట్లులేన అన్ని పక్షములవారును బెల్గాంలో విడి విడిగా సభలను జరిపినచో కొంతవనియైన జరుగ వీలగునని మహామ్యుదాల్ గారి రచ్చుకు తెలిసిరి. అందువలననే మా పక్షమువారు చాలయి బృంద కలిగినను సహించి బెల్గాంలో సభ చేర్పాటు చేసిరి. మావారు తమ విధిని నెరవేర్చిగాన మహామ్యుదాల్ గారిని కాంగ్రెసువారుగూడ తమ విధిని నెరవేర్చుట న్యాయమలేదా భిన్నపక్షములవారి సభ వైస జరిపియుండదగినదిగాని అట్టిదేమియును జరుగలేదు. అహ్యనించిన వారచట మిన్నకుండెరి.

యాదవగారు సభకు వచ్చుటవలన యితరపక్షమువారి ప్రోత్సాహము ప్రబలముగానున్నట్లు కనబడెనని గంగాధరరావు గారు నుడివెరి. బ్రాహ్మణేతరమంత్రి బ్రాహ్మణేతరసభకు వచ్చుట దోషమని గంగాధరరావుగారి యిదా? పరంజి, కెతల్వాడు, చింతామణి, సప్తాగార్లు మితవాదుల సభకు వెళ్లేదా? వారందరును మంత్రిలుగాను ప్రభుత్వకార్య సంఘసభ్యులుగాను పనిచేయలేదా? చాల తొందరపడవలసిన రాజకాలపోయిరి గాని చెన్నపురి మంత్రిలందరునుగూడ బ్రాహ్మణేతర సభకు వచ్చి యే యుందురు. మాసభలో ఆమోదించబడిన తీర్మానములను బట్టియే ఎవరి ప్రోత్సాహము ప్రబలముగా నున్నదియు స్పష్టముకాగలదు. కాన మమ్ములను బెల్గాం ఆహ్వానించిన కాంగ్రెసువారు మాతోసంభాషించుట కెట్టి ప్రయత్నమును చేయలేదని నేనుచేసిన ఆక్షేపణకు గంగాధరరావుగారి ప్రకటనలో సమాధాన మేమియును కనబడదని రామస్వామి మొదలగువారు తెలిసిరి. (ఆ. ప్రె.)

రంగూను పురపాలకసంఘము

కమిషనరు నియామకము

రంగూను, జనవరి 8:— నేడుజరిగిన కార్పొరేషను సభలో గెయినుస్సాటుగారు నెలపువై మార్చినుండి విరమించుచుండుట అతని స్థానమునెటుగారిని ఆసిస్టెంటు ఆక్కింటుంటు జనరలు కమిషనరుగా నియమింపవలెననియు ట్రోక్సి గారు ప్రతిపాదించిరి. ప్రస్తుతము కార్యదర్శిగానున్న కమిషనరుగారిని నియమింపవలెనని వేరొకరు సవరణ ప్రతిపాదించిరి. సవరణ ఓడిపోయెను. తీర్మానము 15, 12 ఓట్లతో నెగ్గెను.

గ్రుడ్డి వారి పని

సెంటుమెంటేలు స్కూలులో మిషనువారిచే యేర్పరచబడిన గ్రుడ్డివారు తయారుచేసిన వస్తువుల ప్రదర్శనమునుగవర్నరు గారుతిలకించిరి. అసభ కధ్యక్షతవహించితిద్దాకాలకు ధనసహాయముగావలెనని విన్నవించెను. తాను రూ 500 విరాళ మొసంగెను. వెంటనే రంగూను నివాసియును చీనాదేశీయుడు చారి ఘోర కైనుగారు రూ 1000 బహుగిరి. (ఆ. ప్రె.)

అఖిలభారత పాలిటికలు కాంగ్రెసు

డాక్టరు బిసెంటుగారు

క్రొత్త ప్రయత్నము

డాక్టరు బిసెంటుగారికి బెల్గాం తీర్మానములు వచ్చులేదు. నూలు వదులవలెనను వరకును, స్వరాజ్యపక్షమువారే కా సనసభలలో కాంగ్రెసు ప్రతినిధులని ప్రకటించుటయును కేవలము అసంగతములని ఆమె ప్రకటించెను. అసహాయోద్యమము ప్రారంభింపబడక పూర్వము ఏస్థితిలో కాంగ్రెసు మహాసభ వుండెనో ఆస్థితిలోనే దానిని మరల ప్రారంభింపవలెనని బిసెంటుగారు అన్ని పక్షముల నాయకులకును లేఖలను వ్రాసిరి.

“కాంగ్రెసు సభలో చేరినవారును నూలువరకును అంగీకరింప జాలనివారును యితర రాజకీయ పక్షములకు చేరిన వారు నుకల పి 1920 కి పూర్వము కాంగ్రెసు మహాసభ ఏస్థితిలో నుండెడిదో ఆస్థితిలో దానిని మరల ప్రారంభింపవలెనని నేనుకొరెదను. ప్రారంభము నుండి 1920 వరకును కాంగ్రెసుమహాసభ ఒకరిగా పనిచేసినది. మధ్య 1920 మొదలు ఆవాంతర కాంగ్రెసు ఏర్పడినది గాన ఆవాంతరకాంగ్రెసును ప్రత్యేకముగా వదిలివేయవలెను. అది 1920 నుండి ప్రారంభమైన క్రొత్తసంస్థగా నుండగలదు. ప్రాచీనమును కాంగ్రెసు మహాసభ 1920 లో తాత్కాలికముగా విరమింపబడినట్లు భావించి దానిని నూనపుడు మరల ప్రారంభింపవలెను. భారతకాంగ్రెసుసంఘమును క్రొత్తగా ఎన్నుకొందము. అమతము నంగీకరించిన రాజకీయసంఘముల నన్నిటిని అనుబంధములుగా చేర్చుకొందము. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమును వదలని స్వరాజ్యమే మన ఆశయముఅని అంగీకరించిన వారందరునుకా కాంగ్రెసులో చేరుటకు ద్వలగుదురు. కాని ఆయాపక్షములవారు సర్వరాజ్యము కొరకు తమకు మంచి దనితొచిన పద్ధతిని పనిచేయుట కెట్టి అభ్యంతరమును దీనివలన కలుగదు. ఇందులకు ఫిబ్రవరి నెల 15 వ తేదీని ఢిల్లీలో కన్వెన్షను కాన్ఫరెన్సు జరిగిన పిమ్మట ఫిబ్రవరి నెలఖరన అలహాబాదులోగాని ఢిల్లీలోగాని మనమీసభను జరిపిన బాగుగా నుండును. మనమేర్పరుపబోవు సభకు ఏమేరు పెట్టిన బాగుండునో ఆలోచించి నిర్ణయింపవచ్చునుగాని “అలయిండియా పాలిటికలు కాంగ్రెసు” అని పేరుపెట్టిన బాగుండు ననినామతోమనున్నది” అని డాక్టరు బిసెంటుగారు నాయకుల కందరికిని వ్రాసిన హ్య ఎంపైరు పత్రిక ప్రకటించెను.

మోటారు దొంగతనము

రంసీచెవారిని దగాజేయుట

బండివాని తెలివితేటలు

లాహోరు జనవరి 8:— మోటారు ఇంజనీరులు గారాయణ దాను కుంపేసివారిని ఎవరో తెలియని ఛాఫీయరు (మోటారు తోలువాడు) మోసముచేసి ఒక కారు తోలుకొని పోయెను. పోలీసువారు కేసు విచారణ జేయుచున్నారు.

అచాఫీయరు ధర్మకాల డిప్టీ కమిషనరు బండి వాడనని జెప్పి ఒక మోటారు కొనవచ్చునని అన్ని బండ్లలో “చెవల్లాటు” కారు కొకటి యెంచుకొనెను. పిదప ఒకగుమాస్థా డబ్బుపట్టు కొనిరానున్నాడనియు, అతనికొరకు వేచియున్నాననియు జెప్పెను. దొడ్డికి బోలెసియున్నదని మేనేజరువద్ద కలవుగొని వర్క్సుమార్పు వెనుకబోయి మేనేజరువెనుక దిగిలోనికి పోగనే వర్క్సుమార్పులో ప్రవేశించి డబ్బుంతయు చెల్లింపబడినదని యశ్రీతోజెప్పి మోటారునెక్కి అధ్యక్షుడయ్యెను. వెంటనే పోలీసువారికి రిపోర్టు జేయగా వారు వెనుక నారంభించిరి. (ఆ. ప్రె.)

పగుళ్లకు తైలము

నెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0

1 డబ్బీ మొత్తం 6 డబ్బీల వరకు పోక్తేజ 0-5-0 మూత్రము.

అరికాళ్లు, అరిచేరులు, చర్మము కారకవలన, కీకగాలి వలన పగిలి పీరుకారుటయు, జిలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తైలమును రాచిన పగుళ్లమీది జిలపోయి మంచిచర్మము రాగలదు. పగుళ్లకొప్పియు నయమగును. స్వల్పప్రయము. కాని పగుళ్లకు ఈ తైలము అత్యంతోపయోగకరము.

రోమమారి డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములుమా దునిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలు పొక్కుదు, మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

ఎల్ ఫిన్ స్టన్ ఉన్నతపాఠశాల

శతసాంవత్సరీకోత్సవము

బొంబాయి, జనవరి 8:— నేడు బొంబాయి యందు ఎల్ ఫిన్ స్టన్ ఉన్నతపాఠశాల యొక్క శతసాంవత్సరీకోత్సవము జరుపబడెను. బొంబాయి గవర్నరుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. గవర్నరుగారు రువస్యసింతుడు ప్రినసిపలుగారు నుడివిన రిమార్కులకు సంపూర్ణ ఆమోదము తెలియపరచిరి. హైందవ విద్యా విధాన ముం ద త్యం త వ స ర మై న విషయమున నేర్పు విద్యయొక్క సముదాయముగా లక్షణమైన శిక్షణము విశేషముగ నీయవలయును. సాంకేతిక విద్యాకళా లయు, సాంకేతిక విద్యావ్యాపనమును బొంబాయి రాష్ట్రముందు ఆవశ్యకములు. సాంకేతిక విద్యాలిలు గుర్తించు వరకును భారతదేశమందు నిజముగ విద్యాపద్ధతి జనసముదాయమున కందు బాటులోనుండజాలదు. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ క్రియాశక్తి యొడెయ రాంధ్రపరిషత్సభ్యులు

ఈపరిషత్సభ్యులు వార్షికోత్సవమువాటికి బలుతావులనుండి యభ్యర్థులు పంపుకొన్న దసరావ్యాసములను, గౌరవపరిశీలనాధ్యక్షులగు శ్రీ యారేటి వేంకటరావుగారు, నాగ సముద్రము తిరుమల రంగాచార్యులుగారు. నీరిపి ఆంనేయలు గారు. గు|| వేంకటసుబ్బారావుగారు. బి. ఎ., ప. నంజుండప్పగారు. పరిశీలించి క్రింది యభ్యర్థులు మొదటి ముగ్గురుగ జయమందినట్లు నిర్ణయించిరి.

అభ్యర్థి నామము తీసినగుణములు (నూటికి)
౧ పి. లక్ష్మయ్య కళాశాలావిద్యార్థి ౧౭
౨ చా. నరసప్ప ౫౦
౩ కల్లూరు చెంమరామయ్య ౪౮

తక్కినవారు తక్కువగుణములు మాత్రమే యార్జింపగలిగిరి. దసరావ్యాసపరీక్షకు మూడుబహుమతులు మాత్రమే నిర్ణయింపబడినవి. ఇందు మూడవ యభ్యర్థికిని నాల్గవస్థానముఁ బొందిన ఆయలూరు శేషయ్య (గుర్తి) యను సభ్యునికిని ఒక గుణముమాత్రమే వ్యత్యాసముండుటచే వాటివారి గుణభేదము ననుసరించి పారితోషికముల నాల్గుగా మార్పుటయు, నాల్గవ బహుమతిని పొచ్చింపుటయు, నావశ్యకమాయెనుట, సహాలోచనలోనున్నది. ఈవిషయము స్థిరీకరించి బహుమతుల గడచిన మార్చిలో నుత్తీర్ణులైన బాలకులకుఁ జేందదగిన పారితోషికములతోఁజేర్చి, ఆయాస్థానముల కీ నెల ౧౫ వ తేదీని పంపబడును. కనుక లై. జేర్కోనిన యభ్యర్థులు వెంటనే వారివారి పూర్ణ విలాసములఁ బరివృత్తార్థదర్శి పేర ధర్మశరమునకుతో జనే వ్రాసికొనవలెను. ఇందుఁ బ్రథమబహుమతి శంకిన యభ్యర్థిగారి పత్రికలలోఁ బ్రకటంపబడును.

ఈయెల్ల శ్రీ క్రియాశక్తి యొడెయ రాంధ్రపాజ్యయ కాస్త్రభాగముల పరీక్ష రీమాసమునఁ గడపటి శనివారమున జరుపఁ దలఁచినారము. అభ్యర్థి ప్రవేశపత్రముల నీయెఁబఁ జాల నాలస్యముగ నాహ్వానించుటచే, బాలకులు చదువఁదగినకాలము విక్రీలి సంకుచితమయ్యెననియుఁ బరిశ్రాకాలము బొడిగించుట యవసరమనియు గొందఱు నూచించుచున్నారు. ఈనూచన ననుసరించినచో రాగల ఫిబ్రవరినెల గడపటిశనివారము పరీక్షలు జరుపవలసియుండును. ఆయా స్థానికకార్యదర్శు లీవిషయ మై యోజించి, తోడనే వారివారి యభిప్రాయములను బరివృత్తార్థదర్శికిఁజెల్పినచో, పరిశ్రాకాలముఁ బొడిగించుటయో లేక యామాసాంతముననే పరీక్షలు జరుపుటయో నిశ్చయించి, అభ్యర్థి ప్రవేశపత్రాదికములాయా కార్యదర్శులకు బంపెదము.

మండలమునందలి ప్రతికాశాస్థానమునను గౌరవపరిశీలనాధికారి నియామకముగూడ జరుగవలసియున్నది. కావున స్థానికకార్యదర్శు లాయాస్థానములలో మంచిపలకుబడి గల యొక్కొక్క గౌరవార్థుని నామము (వారిసంపూర్ణాంగీకారముతో) వెంటనే నూచింపఁ బ్రార్థితులు.

పరివృత్తార్థదర్శి,

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి నెల రూ. 0-2-0 డబ్బీ 1 కి 1-4-0 ఈదంతచూరముతో పండ్లతోముటులన చిగుళ్లు గట్టపడును. కాబట్టి రక్తము కారకుండును నోరువర్ధంధములేక యుండును. పండ్లుముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

శిరోవేదన మాత్రలు

20 మూత్రల డబ్బీ 1-కి 0-12-0

ఈ మూత్రల నుపయోగించుటవలన శైర్వత్త తలనొప్పి, ఓంటితల నొప్పి, వెంటనే బోవును

హిందూమహమ్మదీయ కలహములు

డాక్టరు ముత్తుగారి విజ్ఞప్తి

డాక్టరు ముత్తుగారు 40 ఏండ్లనుండి ఆంగ్ల దేశమున నివసించుచుండిరి. కావ్యసాహిత్యాని కుదుర్చుటలో వీరి ప్రజ్ఞ అగణ్యము. వీరిపుడు భారతదేశమున మేండ్లపు కొండలలో ప్రత్యేక వైద్యకాలయందు ప్రధాన వైద్యులుగా నున్నారు. వీరిటుల ప్రకటించిరి.

“దేశమున వైకమత్య మడుగంటినది. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కలహములు మొదలైనవి. అందువలన చాల ఘోరకృత్యములుగూడ జరుగుచున్నవి. వీనిని అతిశయోక్తితో ఆంగ్లేయులు ప్రకటించుచున్నారు. విదేశములవారు వీనిని చదివి మనదేశమున వైకమత్యము కొంచెమైన లేదని దురభిప్రాయపడుచున్నారు. ఆంగ్లేయులు ఒక్కక్షణమైన తప్పుకొనినచో దేశమున రక్తప్రవాహములు జరుగునని భావించుచున్నారు. ఆంగ్ల దేశీయులకు దురభిప్రాయమును అందోళనమును హెచ్చుచున్నది. మనమిపు డేదైన పారభూతుచేసినచో యిదివర కియ్యబడిన రాజకీయ సౌకర్యములుగూడ రద్దుకాగలవు. మనకు మూడువిషయములు ముఖ్యతములు. 1 ఐకమత్యము, 2 ఆంగ్లేయులపట్ల సామరస్యము కలిగి వారితో కలసి పనిచేయుట, 3 ఆంగ్ల దేశమునందును యితర దేశములలోను ప్రధాననగరములలో మనము ప్రచురణకాఖుల నేర్పరచి నిజస్థితిని ప్రకటించుట.

మాతృదేశమున మనము భిన్నాభిప్రాయముల నన్నిటిని వదలుకొని కలసి పనిచేయవలెను. మనమందర ములు లైకకంఠ్యముగా కోరినచో ఆంగ్లేయులు మన కోరికలను నిరాకరింపజాలరు. మనలో మనము కొట్లాడుచుండుటవలన పరదేశములలో పరిహాసపాత్రుల మగుచున్నాము. వివేకవంతులగు పౌరులు నడువవలసిన రీతిని మెలగక అల్లరి పిల్లకాయలవలె చిల్లరి చేయుట చేయుచున్నాము. దేశము దీనదేశమై పాలియున్నపుడును గొప్పగొప్ప సమస్యలు నెరవేరవలసియున్నపుడును యిట్లు కలహించుచుండుట మిక్కిలి అవివేకము. ఈరీతిగా ఈర్ష్యలను ద్వేషములను కలహములను పెచ్చుపెరిగి యున్నంతకాలమును, మన మందరమును కలసి ఏకీభవించి పనిచేయజాలనంతకాలమును మనకు స్వరాజ్యము రాజాలదు.

ఆంగ్లేయులను సమాధాన పరుపవలెను. హత్యలు, బాంబులు, కత్తులు, కలహములు, భిన్నపక్షముల అందోళనములు మున్నగువానిని గూర్చి న వార్తలతో ఆంగ్లేయులు విసిగిపోవుచున్నారు. ప్రపంచమునందలి యితరదేశములవలె భారతదేశముగూడ స్వాతంత్ర్యమును బడయవలసిన ఆంగ్లేయులతోద్బాటవపరము. వారిసహాయము లేకుండ మనము స్వాతంత్ర్యమును బడయజాలము. ఆంగ్లేయులలో చాలమంది మనపట్ల చాలసద్భావమును కలిగియున్నారనినే నెరుగుదును. మనమువారిని తూలనాడుచున్నచో వారి శానుభూతిని గోల్పోవుట నిశ్చయము. ఇంకను బాంబుల దురాగతము లడగనిచో ఆంగ్లేయులు శాంతిమును గోల్పోయి యాజిత్తువారిని చూచినట్లే మనలనుగూడ చూచెదరు. బాంబుల వలనను హత్యలవలనను స్వరాజ్యమును బడయగలుగుదుమని తలచుట ఎంతటి అవివేకము. ఇట్టిఘోరకార్యములవలన వారికి కారిన్యము మరింతవృద్ధియగును. స్వరాజ్యమునకు మనమందరముల మని వారు తలచెదరు. వారి అభిప్రాయమును గూడ మనము గ్రహించుటయే వివేకము. ప్రేమవలనగాని ఆదిసాధ్యపడదు. ప్రేమవలన మనను వికసించును, సత్యము గోచరించును.

ఆంగ్ల దేశమువారికి నిజస్థితిని తెలియజేయుటకు వెంటనే అచట నొక స్థిరసంఘము నేర్పరపవలెను. ఇది ముఖ్యతమును ప్రతి చిన్న దేశమువారును గూడ ఆంగ్ల దేశమున నిట్టి సంఘముల నేర్పరచి యున్నారు. 80 కోట్ల భారతీయులకు నిలయమగు భారతదేశమువారి రక్షింపఁగల సంఘమున నేర్పరపక పోవుట చాల విచారకరము. ఆంగ్ల దేశమునందని భాగములలోను మనదేశీయులు ప్రచారము చేయవలెను. మనదేశమునుగూర్చి నిజస్థితిని వారికి తెలియజేయవలెను. వారికి దురభిప్రాయమును కలిగించుటకు మరకేత్రువుల చేయుచున్న దుర్బోధనలను ఖండించుచుండవలెను. లండనులోనున్న చీనా రా యకారియగు హా చౌవాన్యాబా గారు నుడివినటుల ఐరోపా అమెరికా ఖండములలో ప్రచురణకాఖుల నేర్పరచి మనదేశమును గూర్చి న వార్తల ను బాగుగా వ్యాపింప చేయవలెను. ప్రపంచమున ప్రతి ముఖ్య నగరమునకును భారతీయులను పంపవలెను. నానాదేశీసంఘమునకు గూడ మన ప్రతినిధులనుపంపి వారి సహాయమును బడయవలెను.

నేను నామాతృదేశమున ప్రేమించుటలో మరెవరికిని గూడ తీసిపోను. ఇంతకాలమును మనము కలురులతోనే గడిపితిమి. ఇకదైన పనిచేసి చూడవలెను. అందులకే యొకమత్యమున్నది. ఆంగ్లేయులను భాచియైన మన మైకమత్యమును నేర్చుకొ

కాకినాడ కాంగ్రెసు ఆదాయ వ్యయపట్టిక

జ మ

1. కాంగ్రెసు భవనములోనికి వచ్చు టుప్రవేశదముము	178369 0 0
2. ప్రదర్శనప్రవేశదముము	6809 5 8
3. భోజనదముము	19557 1 0
4. సంగీతకాలా ప్రవేశదముము	1285 9 0
5. బహిరంగ సభాప్రవేశదముము	2828 14 9
6. అద్దెలు	9272 8 0
7. వడ్డీకింద రాబడి	225 9 8

మొత్తము. 212792 15 3

ఖ ర్యు

1. భవననిర్మాణము	82495 8 9
2. భోజనవసతి	24087 12 0
3. సైనికదళము	14870 4 6
4. దీపారాధన	8047 15 6
5. వైద్యసాయము	1002 11 0
6. ప్రదర్శనవ్యయము	8517 15 3
7. సంగీతకాల	780 0 0
8. ఉత్సవవ్యయము	766 15 8
9. బహు బండ్లనిర్మాణము వగయిరాలు	702 6 0
10. సాదాఖర్చు	4508 15 9
11. మహాత్మా గాంధీగారిచిత్రము	675 0 0
12. కాంగ్రెసురీహితుల ఆదాయము	3608 0 0
13. ఉత్పత్తరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు	80 0 0
14. ప్రతినిధులములో సగభాగము అఖిలభారత జాతీయోపసంఘమునకు	9294 6 0
15. ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘమువారికి	12200 0 6
16. కాకినాడ కాంగ్రెసుసర్పంచినిధికి	1000 0 0
17. కోకాభిరాయలవద్దనున్న నిలవ	6055 1 8

మొత్తము 212792 15 8

దీనిపై అడిటరుగారి రిమార్కులు

కాకినాడలో జరిగిన 38 వ అఖిలభారత జాతీయసభ వారియొక్క (5-12-24) తేదీతో అంతమయ్యేకాలమునకు సరియైన ఆదాయవ్యయపట్టిక నేను చూచితిని. లెక్కలు సరిగా సంతుష్టిగానే యున్నవి.

వి. నారాయణమూర్తి,

(అఖిలభారత ఖాదీసంస్థ అడిటింగ్ యిన్స్పెక్టరు.)

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘము పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘ సామాన్యసభ పట్టుట గ్రామములో ది ౧౮ వ తేదీ సోమవారం మధ్యాహ్నం ౧ గంటకు సమావేశమగును.

ఈసంవత్సరము నూతనచందా ద్వారా కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్చుట వగయిరా ముఖ్యవిషయము లాలోచింపబడును గనుక సభ్యులెల్లరు తప్పక దయచేసి ప్రాధికులు.

పేట బౌపయ్య.

గోవిందరాజు వెంకటేశ్వరరావు.

సం॥ కార్యదర్శులు.

వార్ధా పురపాలక సంఘము

నాయకులకు సన్మానపత్ర మర్పించుటకు

నిశ్చయించుట

వార్ధా జనవరి 7:—నూతనముగ ఎన్నుకొనబడిన వార్ధా పురపాలక సంఘ సామాన్యసమావేశమందు పండితమోతీలాల్ నెహ్రూ, అబుల్ కలామ్ ఆజద్ గార్లకు సన్మానపత్రముల మర్పించుట నిశ్చయింపబడినది. జనవరి 10 వ తేదీన వీరు వార్ధా సందర్శించెదరు.

(అ. ప్రె.)

నవలెను. ముందున్నదేశమున కట్టుబాటును కలుగజేయవలెను. అది మనమే చేయదగినది. కాని యితరులు చేయజాలరు. ప్రస్తుతకాలమున ప్రపంచమున ప్రజాధికారప్రాబల్యము హెచ్చుగా నున్నది. సోదరభావమును పరస్పరసహాయమును వృద్ధిపొందవలెను గాన ప్రపంచభావననుగణ్యముగా మనముగూడ పనిచేయవలెనని ముత్తుగారు పత్రికలకు వ్రాసిరి.

(అ. ప్రె.)

ఆ. భా. చిత్ర కళా ప్రదర్శనము

లక్షణ పురము

జమీన్దారు సంస్థానమునందలి

చిత్రకళాము లగ్నసానము వహించినవి

లక్ష్యపురం, జనవరి 8:—లక్ష్యపురమునందు కయిజరీ భాగులో నేడు దివ్యముగు ప్రదర్శనము గోచరించెను. 36 విలియము మారిను గవర్నరుగారు ప్రథమ అఖిలభారత చిత్రకళా ప్రదర్శనమును తెరచిరి. ప్రదర్శననిర్మాత సుభాష్ చంద్రబోసు గారి రాయ రాజేశ్వర బలు, విద్యామంత్రిగారు గవర్నరుగారి సానుభూతిని మెచ్చుకొని వివిధప్రాంతముల నుండి మంచిమంచి చిత్రపటములన్నియు సమకూర్చబడిన వని తెలిపిరి. భారతదేశమునందలి వివిధతెగల చిత్రకళావైపుణిని వెల్లడిజేయుపట్టును లందుగలవు. మైసూరు, జయపురం, బరోడా, హైదరాబాదు, దత్తా భారతపూరు, ఔరంగాబాద్, వారణాసి సంస్థానములనుండి టూగూరుగారి విశ్వభారతముండి. భారత కళాపరివత్తు వారణాసినుండియు మరియు అనేక మంది ప్రత్యేక వ్యక్తులనుండియు మరియు అనేకమంది ప్రత్యేక వ్యక్తుల నుండియు చిత్రపటములు చేరినవి. వెంకటచలంగారు మదరాసునుండి స్వయముగా ఆంధ్రవంగ చిత్రలేఖనాప్రతిమలను చాల వరకు గొనివచ్చిరి. ఆత్మస్పర్శ యూనివర్సిటీ ప్రెసు, బోప్రెసు మూజియము, జర్మనీనుండి డా॥ లీనెనుండి గూడ కొన్ని పచ్చినప. నైనుండివచ్చినవి. వాటన్నిటిలో జయపురరాజకోట గ్రంథాలయమునుండి వచ్చిన పెద్దచిత్రపటములకు ప్రధమస్థాన మియినవచ్చును. రాసలీల గోవర్ధన క్షీణ చిత్రించిన యీరెండు పటములకు సాటివేరేమియులేవు. అజంతా (Frish) రచనలు నిరూపింపబడినవి. మోగలాయిపటములు 19 శతాబ్దమునందలి మోలారాముగారి బొమ్మల ప్రదర్శింపబడినవి.

అప్పటి విద్యావైపుణి నభివృద్ధిజేయగ్గ ఉత్సాహము శిక్షణమున పిల్లలకు లేదని విద్యామంత్రిగారు విచారించిరి.

గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము

గవర్నరుగారు తమ ఉపన్యాసమునందు ప్రాగ్భక్తిను చిత్రలేఖనమును సరిపోల్చి తెలిపిరి. తాను సహజముగ సాంప్రదాయమునుబట్టి పాశ్చాత్యవిధానమునే మెచ్చుకొనవాడియినను అజహంటాగుహల చిత్రములనే యెక్కువ మెచ్చుకొనెను. అతిస్పష్టముగ విరివిగనుండి మోగలాయి బొమ్మలకన్నను, దృశ్యములను, భవనములను తోటలను, అల్పాంశములతోగూడ సహజముగ చిత్రించు ఆశునికవిధానముకన్నను భావమును ప్రకటించు అజంతా విధానమే గొప్పదని ఒప్పుకొనిరి. చిత్రకళ ఘనత భావముల దౌన్నత్యమునం దున్నదిగాని చిత్రించు పద్ధతియందు లేదనిరి.

పిదప చిత్రకళ పాశ్చాత్యదేశములలో నెట్లుప్రారంభమై యభివృద్ధిజేయినదో తెలిపిరి. ప్రథమమున చిత్రకళ ఆటపాటలలో ప్రారంభమైనది. ప్రాచీన ఆయుధములపై ని, కుండలపై ని, తెలివిగలవారు బొమ్మలు చెక్కుటలో ప్రారంభమయ్యెను. పిదప రంగులవిలప తెలియవచ్చినపిదప, దానికి మత ప్రాముఖ్యతగూడ వచ్చి దేవాలయములపై చిత్రకళ విభమున మారెను. దైవగ్రహముల నలంకరించుట, సహధులు గట్టుటయందుగూడ చిత్రకళ యగుపడును. చివరకు రాజభవనముల చేరెను. భారతదేశ చిత్రకళ ముఖ్యముగా మతమువలన ప్రోద్బలముకలిగెను. భారతీయ చిత్రకళ యందు ముఖ్యవిషయ మేమన రాత్రిభాగమునందలి విద్యుత్తములు, రాత్రిప్రయాణములు, వేటలు, ప్రణయణి ప్రణయణుల కలయిక, రాత్రిప్రార్థనలు, ఆశ్రమవాసము, మున్నగు ప్రశాంతదృశ్యములు చిత్రింపబడును. పగలంతయు అమిత వేడితాపము విజృంభించినపిదప వచ్చు ప్రశాంత నిశానయమునందు చిత్రకారుడు రమ్యముగ ప్రదర్శించుటయం దానందమును జెందుట యొకవింతగాదు భారత చిత్రకళయందలి నూతనాంశము పాశ్చాత్యవిధానమును ప్రచారము జేయుగోరుచు, దాని ననుకరింపరాదనుట.

ఇట్లు పాశ్చాత్యవిధానముపై తిరుగబడినవారు కొంతమంది ఆజిత్తుచిత్రపులను, కొందరు మెగలాయి రాజపుత్రకళను అనుకరింపమొదలిడిరి. అట్టి గుణము వారిలో మెచ్చదగినదేగాని ఆధునిక చిత్రకారుల వైపుణి పూర్వమునానినలె విస్పష్టముగ నిశ్చలముగా నుండగలవానిని గవర్నరుగారు సంకల్పించుచున్నారు. అనవసరముగ రంగులనుతీసి జేయుచున్నారని అభిప్రాయపడిరి. ఈపద్ధతులయందు రానురాను ఆధునిక పాఠము, జపానుపద్ధతులయందలి ఆలవడు నేమోయనిరి. ఈ నూతనోద్యమ భైర్యమును, అనుభవచేషిని తెచ్చిపెట్టుచున్నదని నుడివీరి.

(అ. ప్రె.)

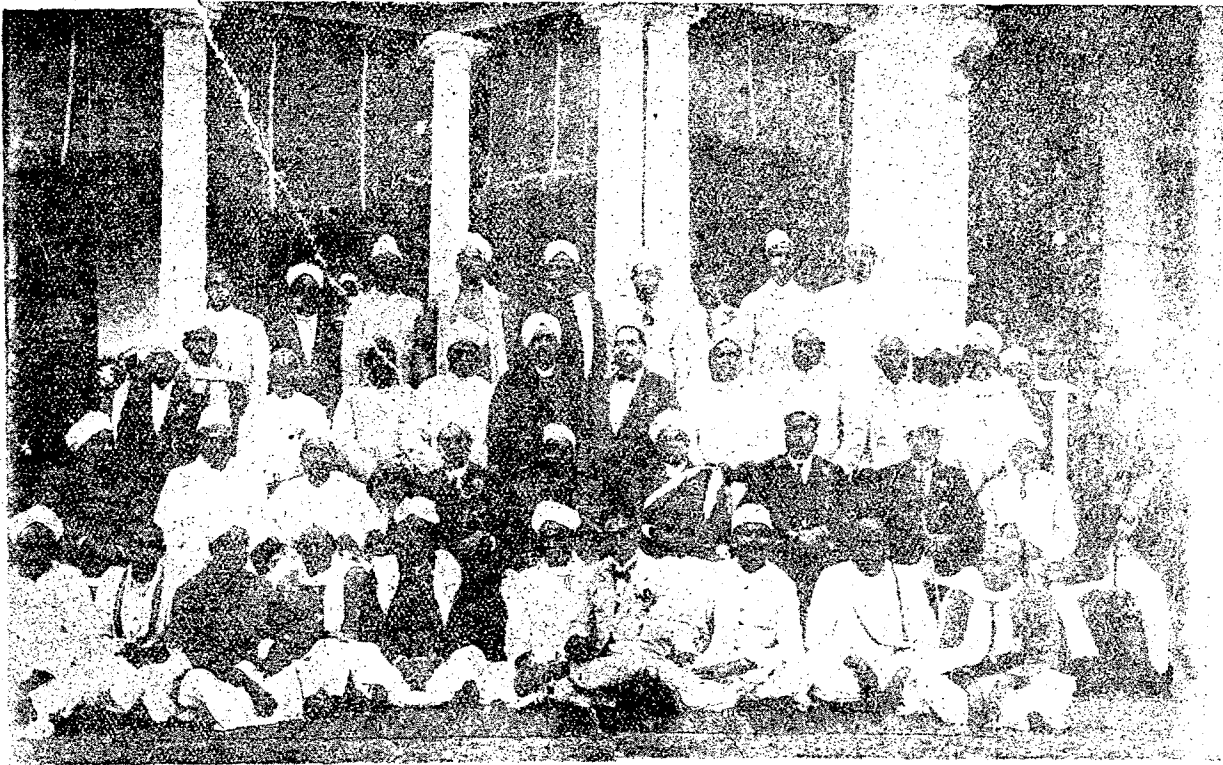

లాల్ బజ్రత్రాయీగారు

కవారము చెన్నైలోని యువనాసము నొసంగిరి

శ్రీయుత గంగాధరబాలకృష్ణ దేశపాండే

39 వ జేశీయమహాసభాహ్వన సంఘాధ్యక్షులు

శ్రీయుత యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు లాల్ బజ్రత్రాయీగారికి విందానార్పణ సమయము న తీసికొనిన పటము

చెన్నైలోని హోటల్ నెడ

ప్రతికనుంః అనువదెంపబడినది)

పూర్వ బహుజ్ఞాగా
 మభిన్నద్విగాంచి
 విరాళమొస
 వ కనితనము
 గాంచీ విద్వాం
 ద్వియభిష్కం

ఆంగలూరునుండి పూజెళ్ళరైలువేసమనకు వెళ్లుటకు సుమారు పదునైదువత్సరముల క్రిందట వేసిన పీడరుగోడ్డు నొక్క పర్యాయపైవను మరమ్మతుచేసి యుండలేదు. ఈరస్తావెంట వర్షకాలము నడచుటకు చాలా ప్రమాదపడుననివచ్చుచున్నది. గ్రామస్థులు అనేక మహాజనులు పెట్టుకొనియుండిరిగాని లాభమావంతయు గలగలేదు. అయినను ప్రస్తుతజిల్లాబోర్డు సభ్యుల యొక్కయు ఆధ్యక్షునియొక్కయు సాధారణమువలన రోడ్డు త్వరలో మరమ్మతు చేయబడునని గ్రామస్థులు నమ్ముచున్నారు.

విదేశవార్తలు

మిత్రమండలి సమావేశము

అంతర్జాతీయమండలి ఋణములు

త్వరలో పరిష్కారముగ సూచనలు

లీస్ట్, జనవరి 7:—నేటి సభ్యత్వము మూడుగంటలకు పూర్తిమీద మిత్రమండలి ఆర్థికమంత్రిలసభ సమావేశమయ్యెను. ఇష్టాగోష్ఠిగ జరిగెను. సభాధ్యక్షుడైన క్లెమెంటు గారు సభోద్దేశ్యములను తెలిపిరి.

సభోద్దేశ్యములు

చర్చిలు గారుగూడ సభోద్దేశ్యమునుగూర్చి తెలియజేసిరి. డాన్ నివేదికసంబంధము విషయములను ఆలోచించ దలంచలేదనిరి. ఇకముందు ఆర్థికమంత్రిలసభలు ఆసనము లేకుండ జర్మనులు ఇచ్చుమొత్తమును చిక్కులులేకుండ సరిగా బంచిపెట్టుటనుగూర్చి ఆలోచించుటకు సమావేశమైయుండిరి. లండనుసభ డాన్ నివేదికము ప్రారంభించిన మంచిపనిని సాంతముజేసి యూరపులో భాగ్యోదయమును ఏర్పాటుజేయుటకు ప్రయత్నించవలెననిరి. వివిధ మిత్రమండలి లాభములు పరస్పర విరుద్ధముగనున్నవి. ప్రతి ప్రతినిధియు తనదేవుయొక్క సంగతులను తెలియజేయును. మనవిచట స్నేహితులుగను, శ్రేయోభిలాషులుగను సమావేశమైతిమి. మనవ్యక్తి లాభములను జూచుకొనక 'సర్వేజనాని సుఖినోభవంతు' అని ఆలోచించ వలెననిరి.

ఇంకను గొప్పవిషయము తెన్నియా పరిష్కారము గాచులసియున్నది. ఒడంబడికకుదరవలసియున్నది. దానివలన ఉత్తరక్షణముందు జరుగవలసినదానికి అభ్యంతరముండదు. చిక్కులలో ఒడంబడిక సంగతులన్నిటిని పరిష్కారము జేయుటకు వీలగును. అనుకూల వాతావరణమును గలుగజేసి యూరపుకును, ప్రపంచమునకును శాంతిని చేపాల్పబడును సుహృద్భావము నెలకొల్పుటకును ఏర్పాటుజేయబడును.

అవలంబించవలసిన విధానము

మరల సభ రేపు సాయంకాలము 5 గంటలకు ప్రారంభమగును. ఆర్థికనిపుణుల నివేదికమును ఆలోచించెదరు. ఏవిధానము నవలంబించవలసిందీ ఆలోచించెదరు.

అంగ్లో ప్రెంచి సంభాషణలు

చర్చిలు, క్లెమెంటులుగూడ సభముందు మాట్లాడిరి. స్నేహభావముతో ప్రసాపించిరి. అంతర్జాతీయమండలి ఋణవిషయమై సంగతి సందర్భములను ఆలోచించిరి. ఇది అసలు సభా కార్యక్రమమునకు సంబంధించినదిగాదు.

ఈసభలో ఏకగ్రీవముగ సమస్యలు పరిష్కారముగ విధానమేర్పడునని నమ్మెదనని క్లెమెంటులుగారనిరి. నష్టపరిహారములను బంచిపెట్టువిషయమును జేల్పవలెననిరి. ఆర్థికమంత్రిల పనియు, నష్టపరిహార విచారణసంఘమువారియొక్క పనియు ఈవిషయము లేలకపోవుటచే సాగవున్నది. లండను ఒడంబడికకు సంబంధించిన విషయములంతయు ముఖ్యముగాకున్నను మూడు నాలుగువిషయములు కొంచెము ముఖ్యమైనవి.

సహకార మననరము

అంతర్జాతీయ సభలవలన పరిజరుగునను ఆశగలదు. యూరపులో వికృతతకును, వికేంద్రమునకును మార్గమేర్పడుచున్నది. అన్నిటికిని సహకార మననరమనియు చర్చిలుగారనిరి.

బ్రిటిషువర్గమువారి యభిప్రాయము

పార్లమెంట్, జనవరి 7:—చర్చిలు క్లెమెంటులుగూడ సభావజ్రులు జరిగినపుడు నిపుణులులేరు. వివరములు చర్చించబడెదరు.

త్వరలో పరిష్కారముగనును ఆశ బ్రిటిషువారికి లేదు. సంవత్సరముంతయు చర్చజరుగుననుచున్నారు.

అమెరికను నష్టపరిహారముల హక్కునుగూర్చి అమెరికను ప్రతినిధి యభిప్రాయ మేమని లోగసుగారిని చర్చిలుగారడిగిరి.

ఇదమిత్రముని ఏమియులేలేదనియు త్వరలో పరిష్కారము కుదురునని చర్చిలుగారు తెలియజేసిరి.

నల్లమందుసభ

బ్రిటను ప్రతినిధి

క్యాబినెట్ సభను నియమించుట

లీస్ట్, జనవరి 7:—12 వ లేదీని జనీవలో జరుగనున్న నల్లమందుసభకు ప్రత్యేకప్రతినిధిగ బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారు క్యాబినెట్ సభను నియమించిరి. స్వారిచేయుమండ ఇతనికి అపాయము లేటప్పించెను. అతేదికి సభకు పోజాలరు. ఒక వారమైనతరువాత బోవుటకు వీలుగ నుండవచ్చును. నల్లమందు వర్తకవిషయమై సాధక బాధకము లన్నిటిని నెడగొనుటకు ఇతడు సమర్థుడని యెంచి బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. మార్లం డెలివిగ్ని గారుగూడ సభకు ప్రతినిధిగ బోయెదరు. 1912 హేగుఒడంబడికను సంతకముజేసిన ప్రభుత్వప్రతినిధులందఱును సభకు వచ్చెదరు. సభ జయప్రదముగ జరుగుటకు సంపూర్ణ అంతర్జాతీయసహకార మననరమని అందఱును గ్రహించిరి. నల్లమందు యెగుమతిదగుమతులనుగూర్చి ముఖ్యముగ ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించెదరు. ఇతర దేశములు తోడ్పడినంతవరకు మాడేండ్లు ఇట్లు పరిక్షించి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు గడిసిరి.

సామ్రాజ్య వస్తుప్రదర్శనము

మేమానములో ప్రారంభమగును

లీస్ట్, జనవరి 7:—మే మాసము మొదటివారమున ప్రారంభమగును. ఈ లేదీని సర్ బ్రావర్సక్లార్కుగారు దెలియజేసిరి.

భారతపరిస్థితుల నిర్వహణము

ఆలియమరుప్రభుని సమర్థించుట

లండను, జనవరి 5:—డెయిలీ టెలిగ్రాఫు జేసినమామగను ప్రత్యుత్తరముగ డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక ఆలియమరుప్రభుని సమర్థించుచు ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. భారతదేశపరిస్థితులను సరిపుచ్చుటకు చల్లముపద్ధిప్రభుని పిలిపించి ఆలియమరు ప్రభుని అధికారకాలమున వ్యవహరించినట్లు మాట అసత్యము. ఆయన ప్రకటించిన వ్యాసము లే ఆయన స్వతంత్రముగ కార్యభారమును దక్షతతో నిర్వహించుకొనగల సమర్థులని చాటుచున్నవనియు అందుచే ఎవరును ఆయనకు సహాయము చేయ నవలయులేదని డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక వాకొనుచున్నది. డెయిలీ టెలిగ్రాఫు మామగలకు పూర్తిగ వ్యతిరేకముగ ఆయన వ్రాసిన వ్యాసములే తెలుపుచున్నవి. నిజపరిస్థితులను, భారతదేశ పరిస్థితులను చక్కగ నిర్వచించి రచయిస్తున్నది. ఇప్పుడు వ్రాయుటకంటె ఈ సంగతులన్నిటిని ఆలియమరు ప్రభు అధికారములో నున్నట్లు ఇండియా మాత్రిగ నున్నట్లును వ్రాసిన ఎంతయు బాగుండెడి దనుచున్నది.

కొలోనును ఖాళీ జేయకుండుట

మిత్రమండలి నిశ్చయము

జర్మనుల ఆక్షేపణ

బెర్లిను, జనవరి 7:—కొలోనును ఖాళీజేయకపోవుటకు కినియును ఆక్షేపణను తెలుపుచు జర్మనులు మిత్రమండలికి లేఖనంపిరి. మిత్రమండలి తీర్మానించిన సేరము తెవ్వయోత్వరలో తెలుపవలెనని గోరిరి.

జర్మనులు తప్పుజేసినచో మిత్రమండలి కొలోనును ఆక్రమించుకొనవచ్చుననియు జర్మనీ పూర్తిగ నిరాయధురాలుగ జేయబడెననియు యూరపులో వైనికవర్గములో జేర్చుకొనుటకు వీలులేకుండ అసమర్థురాలుగ నున్నదనియు తెలియజేసిరి. యుద్ధభయ మక్కురలేదనిరి.

ఖాళీజేయుటకును ఒడంబడికకును గల భిన్నాభిప్రాయములు ఒకేవిధముగ తమయభిప్రాయమునే జూచుకొనుటచే గల్గినవనియు జర్మనులు జెప్పనగతులను గూడ విన్న ఇంత రాచనియు జర్మనులు సుహృద్భావముతో మెలగలేదని జెప్పరాచనియు తెలియజేసిరి. లండను సభవలె మిత్రమండలి సుహృద్భావముతో ప్రవర్తించిరేని త్వరలో పరిష్కారము చేయగలకను చున్నారు.

సర్ మైకేలు ఓడ్వయరుగారు

ఇండియానుగూర్చి క్రొత్తగ్రంథమును వ్రాయు నుండుట

లండన్, జనవరి 4:—1885-1925 సంవత్సరములలో నేను జూచిన భారతదేశము అను క్రొత్తగ్రంథమును మైకేలు ఓడ్వయరుగారు వ్రాయుచున్నారు. రెండునెలలలో దానిని 'కాన్ఫెన్సియస్' కంపెనీచారు ప్రకటించెదరు.

మిడ్లండు బ్యాంకుసేరము

హాబ్సుపై సేరములు

లండన్, జనవరి 7:—హాబ్సుపై యభియోగము మరల విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. ఇండియాకుబోవుటకు ప్యాస్పోర్టు గావలసినపుడు మొదటిపర్యాయము హాబ్సును జూచితినియు అది ఒక్కజేపర్యాయ మనియు న్యూటన్ గారు తెలియజేసిరి. అప్పుడుమాత్రమే రాబిన్సన్ అను పేరు నుపయోగించితి ననిరి. రెండవచెక్కు మొత్తము నిచ్చినచో రాబిన్సన్ సేర ప్యాసు పోర్టుయందు టవరముని కప్తా ఆర్థుగారు నూచించిరి.

హరిసింగుగారిని జూచుటకు ఇండియా కేగెను. రాబిన్సన్ సేరము పర్త ఇండియాలో ఉన్నాడని హరిసింగుగారికి తెలియుటకును రెండవచెక్కుమీద సామ్యము దీసికొనుటకును వీలగుటకు ఇట్లు జేసెను.

రాబిన్సన్ సేర లండనుబ్యాంకులో లెక్కల సేర్పాటు జేయుటచేతను 500 పానులు ఇండియాకు బంపుట చేతను ప్యాస్పోర్టు నుపయోగించలేదు.

సంతకము తనను గుర్తుపట్టుటకు చాలునని తలంచిరి లండనుబ్యాంకుకు రాబిన్సన్ గారి సంతకము నమోదానిచ్చిరి దీనిని వారు ఇండియాకు బంపిరి. కాని ఇండియాలో ఆసామ్యము, 100 పానులు వాడలేదు.

జర్మనీలో క్షింపబడిన లేమోయన్ అను నాతడు రాబిన్సన్ గారి స్నేహితుడు. ఇతడు హాబ్సు, ఆర్డరు, న్యూటన్ గార్ల విషయము లో ఇండియాకేసిరి. లేమోయన్ ను రప్పించుటకపుడు వీలులేకుండెను 1921 లేక 1922 జూలయిలో ఇతడు ఇండియా కేసి యుండునని న్యూటన్ గారనిరి. ఆర్డరు గారికి ఉక్కిగము నిప్పించెదనటచే వెళ్ళిరి. తాను లేమోయన్ గారును కలిసి ఇండియానుండి 1921 సంవత్సరమున కలిసి తిరిగి పోతిమని న్యూటన్ గారనిరి. తాను 1920 ఆగష్టు నెలవైంబరులో ఇండియాకేసిననిరి. ఇండియాలో బ్యాంకులో తనకుసామ్యము దనియు ఆ బ్యాంకుపేరు తెలియవనియు న్యూటన్ గారనిరి.

తాను హాబ్సు గార్ల స్నేహితుగనున్నపుడు తాను భోక్తరి చేసితినిని హాబ్సుగారు సేరాకోపణ జేయుటచే ఇంగ్లండుకు వచ్చి సాక్ష్యమియవలసివచ్చెననిరి.

తన రెండవచెక్కును 6,00,000 ప్రాంకులకు ఆర్డరు గారు కొనిరనియు, 40,000 పానులను తాను ఖర్చుపెట్టితి ననియు, 6,00,000 ప్రాంకులనుగూడ ఆఖరు జేసితినియు న్యూటన్ గారు రనిరి.

సర్ డి. డాసన్ గారు వయోనిబంధనలే విరామును జెందిరి.

ఇకమీదట ప్రతివైమానికునికీని అపాయము లేకుండ క్రొత్త ఏర్పాటులు జేయబడుచున్నవి.

పాస్టిఫైనిర్బంధము

ఇటలీలో 5 కోజలలో 100 క్లబ్బులు అడంచబడినవి. 25 సంస్థలే త్రిజేయబడెను. ఇటలీ లిబరీషియా సంఘముతాలాకుకాఖలు 120 మానిజేయబడెను. 111 విప్లవకారులు అరెస్టు జేయబడిరి. 150 హోజేర్సు మూయబడెను. 65 గృహములను పరిశోధించిరి దేశీయమంత్రి తెలియజేసెను.

ఎన్నిక సంస్కరణచట్టము

పార్లమెంటు 18 లేదీని సమావేశమగును. అప్పుడు పై చట్టమున చర్చించెదరు. ముస్సోలిని గారి కఠినపద్ధతులు నెస్టనానుని ట్రైయ్యునలికా విలేఖరి కోమనండి వ్రాయుచున్నాడు. ఇంతవరకు ప్యాసిస్టులకు దేశము సహాయముచేయ సంసిద్ధముగానే యుండెనుగాని ఇకమీదట అదిపడదని ట్రైబ్యూనుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

దక్షిణ మరాఠో నెమ్మదిగనుండుట

భారత ప్రచారము నిరర్థకము

లండన్, జన 5:— దక్షిణ మరాఠో అంతటను సంపూర్ణముగ సక్రమపరిశీలన చేర్చబడినదియు, శాంతియుగమునందేననియు మరాఠో టైముస్ విలేజురి తెలుపుచున్నాడు. అట్లులేకరింగారిపై దేశీయులకు గౌరవములేదనిరి. కోపముగనున్నామనిరి. ఇతరులు లోకులు ప్రచారమునట్లు ఇష్టములేదనిరి. మరాఠో సంరక్షక రాష్ట్రములో ప్రజల కెట్టికష్టములు లేవు. మతస్వాతంత్ర్యమున్నది. భారతమునల్పములిచట ఇస్లాముమత లాభమునిమిత్తము అసంతృప్తిని గలుగజేయ ప్రయత్నించుట విచారకరమని దక్షిణ మరాఠో వా రనుచున్నారు. దీనివలననే రిఫుల దండయాత్రకు కారణమేర్పడినదనుచున్నాడు. రాజద్రోహమునకు మా ఇస్లాముమతమును వినియోగించు జాలముని ఆనాయకులు కొందరునున్నారు. ఇంతవరకు భారత ముసల్మానుల ప్రచారము కొంచెముగ జరుగుచుండెననియు అయ్యది పూర్తిగ నివృత్తయోజన మాయెననియు తెలుపుచున్నాడు.

హెడ్ జాబి ముట్టడి

ఈ జిల్లా చరిత్ర

జెడ్డాను హెచ్చరించుట

కొయ్, జనవరి 7:— హెడ్ జాబికి దక్షిణముననున్న శేవులను ముట్టడించినదియు ఇందులోనున్న నౌకలన్నియు నావ్యధిను జేసికొన బడవచ్చుననియు జెడ్డా కాన్సిలులకు హెడ్ జాబి పదేశాంగ మంత్రి తెలియజేసెను.

స్వయంజాకాల్య

ఆదాయములో కొంత తగ్గనని ప్రకటించిరి.

సెంటుపాల్ దేశము మరమ్మతు నిమిత్తము ధనసహాయమును గోరుచున్నారు.

తురుష్క దండనాధికారులు

ఇకముందు ఎన్నుకొనబడెదరు. నియమించబడెను. క్రొత్త రిపబ్లికను ప్రాగ్రేసివుపక్షము వారి ఎన్నిక విషయమును ఆలోచించెదరు.

ఈజిప్టు విద్యాధికారి

గ, పేతు సాలిఫుగారిని నియమించిరి. ఇతనికి ఇస్లాము విషయములో అసాధారణ పాండిత్యమున్నది. ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయములో మంచిస్థానము నాక్రమించిరి. ఈజిప్టుకు రాగానే సుప్రసిద్ధ రాచకీయవేత్తగవారెను. 1910 లో రాజద్రోహమునకై బంధింపబడెను. యుద్ధమునకు పూర్వము తగ్గికోగను. బెర్లినులో యుద్ధసమయమున ఈజిప్టువిద్యార్థులతో సంబంధముండెను. రాచకీయ ఆందోళనమును సల్పిరి. ఆతడు ఎన్నికలలో ఓడిపోయెను. రాచకీయములను వదలుకొనిరి. ఈజిప్టులో ప్రాథమిక విద్యకై జీవితమును దారవోసెదరు.

ఈజిప్టు ప్రతికా శాసనసవరణ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండను, జనవరి 8:— దేశీయమంత్రిలతో జెప్పకొనుటచే ప్రస్తుతపు యెన్నికలకు సంబంధించిన పత్రికా శాసనమును సవరణజేసి ఉత్తరువును సిద్ధిపాపాగారు ప్రకటించిరి. దీని ప్రకారము యెన్నికప్రచారక ప్రకటనములు ప్రకటించ బడుటకు అంగీకరించిరి. వీటిని పత్రికాసంపాదకులు, ముద్రాపకులు తమ పూచీవిధాన ప్రకటింపవచ్చును. అయినప్పటికిని తప్పుడు ప్రకటనలచే ఓటరులు మోసపోకుండుటకు ఈ కట్టుదిట్టములు చాల వ స ను చు న్నా రు. ఆ కా శ్ రా ము న్న ప్రకటనలవలన ఓటరులు మోసపోకుండుటకు ఈ యేర్పాట్లు చాల పని యభిప్రాయము. ఈక్రొత్తశాసనము వలన గ్రంథకర్తయే వ్రాసినవారే ఉత్తరవాదులని స్పష్టముగ నిర్వచింపబడెను. ఇకముందు ప్రకటించబడు ప్రకటనలన్నియు గ్రంథకర్తచేత సంశ్లిషితులు, ముద్రాపకుని చేతతో ప్రకటింపబడును.

విక్టోరియా రాణి శిలావిగ్రహము

శిశివేయగూడ దనుట

లండన్, జనవరి 4:— ప్రభువులసభలో ప్రిన్సిస్ చాంబరులో (రాకొముసులగది) నున్న విక్టోరియా రాణి శిలావిగ్రహమును తీసివేయగూడదని పెద్దఆక్షేపణ జరుగుచున్నది. ఇది రాణిని ఆగారవిండుటయని బూర్జువాంపుప్రభుత్వ అనుచున్నాడు. ఈ విగ్రహము ప్రజలదబ్బుతో నిర్మించబడెననియు ప్రజల సొత్తుఅనియు టైముస్ పత్రికలో వ్రాసిరి. ఈవిషయమును చిక్కిరాసంఘమువారికి తెలియజేయవలెననిరి. ప్రభువుల స్మారక చిహ్నమును యింకొకచోట నేర్పాటుజేయవలెననుచున్నారు. విక్టోరియా రాణి విగ్రహమునే తీసివేసిన యిక ఇతరుల విగ్రహములనుగూర్చి వేరుగ జెప్పవలెనా యనుచున్నారు. ఈ దురంతము యొక్కడ ఆగుకో తెలియదనిరి.

క్రొత్త జర్నల్ నౌక

వ ఎండెక్ పేరు పెట్టిరి. 6000 టన్ను బరువుగలది. విలు హెబుక్కు హ్యవెక్లో ప్రవేశపెట్టిరి. ఇదివరలో మునిగిపోయిన ఎండెక్ పేరు నెలకొల్పిరి.

ఇండియా హైకమిషనరు

సర్ ఎ. సి. ఛటర్జీ గారు 5 తేదీన ఆధికారమును స్వీకరించిరి. ఇండియా కార్యాలయమున అప్పుడే వింబర్త్ ప్రభునితో రెండుపర్యాయములు మాట్లాడిరి.

వారాయణభగవదీత

(వచనగ్రంథము)

క్రానుపైజా. 108 పేజీలు. మేలుకాగితము. కిత్రాను బైండు. సంపుటము ముద్దు గూర్చుచున్నది. వెల రు 1-0-0. ఇది భగవద్గీతాశ్లోకములకుఁ దెలుగు వచనము ఏయధ్యా యమున కాయధ్యా యము విషయలోపము లేకుండ వ్రాయఁబడినది. శైలి మిగులబ్రశస్తయు ప్రాశంభ్యముగ నున్నది. ఇది యీ బైసానివారి కుటుంబమున రెండువందలయేడలనుండి పరంపరగా ననుదినము పారాయణము కావించబడుచుండిన తాళపత్ర సంపుటమునుండి ముద్రింపబడినట్లు తీగ్రంథపీఠిక యందుఁ గలదు. కాని రచయిత యెవ్వరో తెలియరాదు. ఇట్టి గ్రంథమును రచించినవారిచేత తెలియకుండుట కడుకోవ నీయము. ఈగ్రంథము శ్రీలక్ష్మీ నైకము సుబోధముగ నుండును. తాళపత్రమాతృకయందలి స్థానిత్యములను ముద్రామున సంస్కరించిన శ్రీచూక్ బుక్కపట్టణము రామానుజయ్యగారి పరిశ్రమము చేర్చొనఁదగినది. ఇది మదగాను జార్జిటౌన్ నరదాముత్రియప్పకాపిథి నెం 74 రున గల నగలవర్తకులు బైసాని కృష్ణయ్యసెట్టి అందుపన్నవారికడఁ క్రయమానకు లభించును.

ఎలక్ట్రిక్ పాకెట్టు దీపము

సాధారణముగా ప్రతిదీపము బాటర్, బబ్బుతో సహా ధర 1 కి రు 2-8-0. వైస తెలుపబడినది పెద్దతెన్నుగలది 1 కి ధర రు 8-0-0. స్పాల్ట్ దీపము (తెల్లని, ఎత్తని, ఆకుపచ్చ తెన్నుగలది) 1 కి ధర రు 8-8-0. వైకీర్ దీపము 1 కి ధర రు 5-0-0. కేలిలాండ్ర 1 కి ధర రు 5-0-0. ప్రత్యేకముగా బ్యాటరీ వెల 1 కి రు 0-12-0, బబ్బు 1 కి ధర రు 0-6-0. ఆటోమాటిక్ సిగ్నల్ లైట్ ధర 1 కి రు. 2-0-0. సాదా సిగ్నల్ లైట్ 1 కి ధర రు 0-12-0. ఎ. పి. చార్జ్ ప్రత్యేకము. లక్ష్మీవిలాస వర్తకశాల తపాలపెట్టె నెం. 85, మద్రాసు.

తేలునుండు

వెల సీసా 1-కి రు. 0-8-0. ఎ. పి. సహా 0-18-0. తేలుకాటువలన అపాయము లేదుగాని విశేషబాధ గలదు తేలుకాటువలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధ నరుములకెండు పెద్దనరుము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటను బండపారునటులు చేసిన బాధ తగ్గును. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. కుట్టినచోట కొంచము మందుపోసిక బాధ మాయ మగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడక నితరులకు పుణ్యము గట్టుకొనుచున్నాము. ప్రతియింట్ల నుండవలసినది. అమ్మజాంజనం డిల్కో. మద్రాసు, బొంబాయి.

సామ్రాజ్య శాసనసభ

బేలటుకాబడిన తీర్మానములు

ధిల్లీ, జనవరి 8:— జనవరి 28 వ తేదీన భారత సామ్రాజ్య శాసనసభయందు ప్రతిపాదించబడెనున్న తీర్మానములు నేడు బేలటుకాబడెను. కడచిన జూలై నెలయందు అస్సాము శాసనసభయందు నిల్వట్టు, కచ్చార్ జిల్లాలను బెంగాలు రాష్ట్రములో చేర్చవలసినదని ఆమోదించబడిన తీర్మానమును అమలునందు బెట్టుటకు వెంటనే రాజప్రతినిధి తగినయేర్పాట్లు గావించవలయునను ఒకతీర్మానము ప్రతిపాదించుటకు యం యన్. ఆన్, పండితమదన మోహనమాలవ్యగారు మొదటి రెండు స్థానములనుజేకొనిరి. కఠిన నిర్బంధశాసనముల కమిటీ (Repressive Laws Committee) సిఫార్సు చేసిన రీతిని బెంగాలు ఆర్డినెంసును ఉపసంహరించవలయుననియు, లేదా అమలునండి నిలుపు చేయవలసినదనియు, 1818 సంవత్సరపు మూడవ రిచ్యులేషను రద్దు చేయుటకు శీఘ్రముగ యేర్పాట్లు చేయవలయునను మూడవ తీర్మానము వెంటట పతిరాజుగారు ప్రతిపాదించుటకు బేలటుకాబడెను. నాజెములను, మారకమును గురించి విచారించుటకు నొకసంఘమును నియమించవలసినదని వేరొకతీర్మానము వెంటటపతిరాజుగారి పేరనుగలదు. భారతదేశమందు ప్రధాన న్యాయాధీశమును (Supreme court) స్థాపించవలయునను తీర్మానము సెట్ గోవిందదాసు, ఆలిముజ్జాహన్ చాదరిగారు భయంపేరను బేలటువచ్చెను. సిల్వెటు, కచ్చార్ జిల్లాలను బెంగాలు రాజధానిలో గలపవలసినదనిగోరు వేరొకతీర్మానము ఆలిముజ్జాహన్ చాదరిగారి పేరబేలటు కాబడెను. రైల్వేప్రయాణీకుల యిబ్బందులను గురించిన తీర్మానము ఆరవది. ఇది మహమ్మద్ కాసి ఆలీగారి పేర బేలటుకాబడెను. ఏడువనిమిది తీర్మానములు రంగస్వామి ఆయ్యంగారి పేరను, భావలను బట్టి రాష్ట్రవిభజనము గావలయుననియు, ఉత్క్రిశ్ సముద్ర తీరముందు ఉప్పుపరీశ్రమ పునరుద్ధరణము గావించవలయునని రెండవ తీర్మానములు లాకోకే గారి పేరను బేలటుకాబడెను. (ఆ. (నె.))

కాంసిల్ ఆఫ్ స్టేటు

మూడు అనధికార తీర్మానములు

ధిల్లీ, జనవరి 7:— జనవరి 22వ తేదీన పెద్దలసభయందు చర్చించుటకు మూడు అనధికార తీర్మానములు బేలటుకాబడెను విశ్వవిద్యాలయశిక్షణ వైస్రమంతు హైందవ విద్యార్థులకు జేర్చికొనుటకు గలఆటంకములను రద్దుచేయవలసినదని నూచింపబడిన లిట్టుకు మిటినిజేదికమును అమలునందు బెట్టుటకు యిండియా ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు తెలియ జేయవలసినదని నొకతీర్మానము సెత్తా గారు ఉపపాదించెదరు. సినీమాలపై గట్టిగ తనిఖీచేయుటకు ప్రస్తుతములునందున్న రాష్ట్రీయ సంఘములకు బదులుగ నొక అభిలభారతసినిమాసంఘమును యేర్పాటు చేయవలసినదని హయాజ్ జఫర్ గారిక తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు, విద్యార్థులకు వైసిక శిక్షణము నిచ్చుటకు విశ్వవిద్యాలయ శిక్షణ వైస్రమయొక్క సంఖ్య హెచ్చింపవలయుననియు సహాయ సేన (Auxiliary force) యందున కల్బులకు గలహక్కులను లాభములను విశ్వవిద్యాలయ శిక్షణ వైస్రమయందు తరీఫీదైన విద్యార్థులకును నీయవలయుననియు రాజా సర్ కాంపాలింగుగారు మూడవతీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు. (ఆ. (నె.))

నమ్మక మగు క్రొత్త మాదిరి

ఎలక్ట్రిక్ బంగారు ఆభరణములు

మాన్య క్రొత్తమాదిరి గాజులు, ఫ్రెంచికానులండలు, ఇంక అనేకరకముల నగలు వెల సరసముగా దొరకును. ఒక పర్యాయము ఆర్దరుయిచ్చిన తెలుసును. ఫ్రెంచికానులండలు రు. 4-12-0 ఫ్రెంచిచిలకలండలు 6-8-0, మేలు వొడ్డాణం లక్ష్మీబొమ్మగలది 150 గజ్జలతో 4-4-0, ప్రకాశముగల 7 రాళ్లదుడ్డులు 1-12-0, అనేకరకముల క్రొత్తమాదిరి గాజులు 1 జత 0-14-0, ప్రకాశముగల తెల్లరాళ్లలో లాములు 1-4-0, 5 తెల్లరాళ్ల పుంగరము 0-12-0 ఇమిలేషను డయిమండ్సు అడ్డగ 9-0-0. ఇవి నాటకమునకుమాడ యుపయోగమయినవి. పూచీ 1 సంవత్సరమునకు ఇయ్యబడును. కె. నాదముని అందునన్ను 164 చై నాబజారోడ్డు, మదరాసు

ఒక సన్మానపత్రము

శ్రీయుత సర్ అన్నము పరశురామపాత్రో మహావీరులు పాదద్యయ సన్నిధానమునకు.

ఆంధ్రదేశ గాంగకంఠ ఆదిక్షత్రియ సంఘముయొక్క రాజమహేంద్రవర కాళాశాసనవారు వినయపూర్వకముగ సమర్పించిన స్వాగతసన్మానపత్రిక యందలి ముఖ్యవిషయములు. మహాశయా! మాకోరికల విన్నవించెదము.

(1) పూర్వము మావంశీయులు ఈ ఆంధ్రదేశమును పాలించినవారిలో నొకరినియూ కాలుగగతినీ భూస్వాములమై విద్యాది విషయములలో వెనుకంబడియున్నార మనియు విన్నవించుకొను చున్నారము.

(2) మాకులమువారు మొదటినుండియు రాజభక్తి పరాధములై బ్రటిషు ప్రభుత్వమునకు లోబడి విశ్వాసముతో పటాలములయందు ద్యోగములను బొంది యుద్ధములలో బ్రిటిష్ పతాకముయొక్క జయముకొనుట పోరాడి ప్రాణములనైన యర్పించి శ్రీ గాంగవరని దెలుప సాహసించుచున్నారము.

(3) మియాజ్ఞానవర్తలమై రాజభక్తిగలిగి జీవించు మావర్తమువారి జనసంఖ్య మిక్కిలిగానున్నది. నేవ్యమువలన చిల్లర వర్తకమువలన జీవనోపాయము చేయుచున్న మావంశీకులు విద్యయందు వెనుకంబడియున్నవారు. వారిని నాగరికులుగాను, జ్ఞానవంతులుగానుచేసి యాదరించుభారము శ్రీ దొర తనమువారిదై యున్నది. కాబట్టి విద్యయందు వెనుకంబడియున్న బాతుల ననుగ్రహించినట్లు మావంశీబాతులకు ప్రతిప్రాధమిక పాఠశాలయందును, హైస్కూలుయందును, కాలేజీలయందును అర్హతములతో యేర్పాటుచేసి యుద్ధరేంపుడని తరుద్యారా శ్రీ ప్రభుత్వమువాటి నివేదించుకొను చున్నాము.

(4) ఏ సంఘముయొక్క అభివృద్ధియు ఆసంఘముయొక్క జ్ఞానాభివృద్ధియందే యాధారపడియుండును. ఉన్నత విద్య జరుపుటకు మాజాతివిద్యార్థులకు ధనలేమిచే మానుకొనుచున్నారు. కావున తాము పరిపూర్ణకటాక్షముంచి నై నుదహరించిన మాకోరిక నెరవేర్చుటాభిముఖము.

(5) తమతాజేగలడిపార్టుమెంటున్నిటిలో మాసంఘమువారికి నుద్యోగము లిచ్చునట్లు యేర్పాటు చేయించుటకును, ప్రతిపబ్లిక్ సంస్థలోను మాకు ప్రాతినిధ్యముండునట్లును జూడగోరుచున్నాము.

(6) బ్రాహ్మదేశికోద్యమము బలులుదేరిన తరువాత అధికారబలముగల యేకాభివారు ఆకాభివారికి ఉద్యోగము లిప్పించుచున్నారేగాని, మావంటి దీనులవైపు కన్నెత్తెలూరు మాహనీయులెవ్వరు లేనందున, చెన్నపురి శాసనసభ్యులైన యందు మాకులు తరఫున నొక ప్రాతినిధ్యముండులాగున తాము ప్రభుత్వమువారికి శిఫారసుజేయ గోరుచున్నారము.

(7) మీ పరిపాలనకు స్వార్థకచిహ్నముగ నుండదగిన యాంగ్రివిశ్వవిద్యాలయము నీపవిత్ర గోదావరీతీరమునందలి ర్వాణ్యహేంద్రపురమునందు స్థాపించి తొల్లింటి విద్యాపీఠ ప్రతిష్ఠాపకులగు రాజరాజుశేంద్ర, శ్రీ కృష్ణదేవరాయాది మహాశాయల యమరక్షిరిని గాంచెదరుగాక యని విజ్ఞప్తి నొనర్చుచున్నారము.

ఇట్లు తమవిధేయ నేమకుడు,
రాజవైద్య కోలా అప్పలవరసింహ దేవు,
ఆదిక్షత్రియ పత్రికాధిపతి, సంఘాధ్యక్షుడు.
రాజమహేంద్రవరము, 80 డిశంబరు 1924.

అల్లపుమురబ్బా

ఈమురబ్బాను ప్రతిక్షవము సాయంకాలముందు 8 ము క్కలవంతున 20 తేక 40 దినములు భుజించినయెడల వైద్యము, నోటిచేదు, అరుచి, యెక్కిళ్లు, కాక, అశీర్ణము మొదలగు వైద్యకోగములు పేహాకోగములును తప్పక కుదిరిపోవును. తేనెయందు ఉడుచుండుటచే తినుటకు మిక్కిలి రుచిగాయుండును. పొట్టేజి ప్రత్యేకము. పాను డబ్బి 1 కి రు 1.8-0.

గుల్కండు

ఇది దినుటకు మిక్కిలి రుచిగాను, సువాసనగాను యుండును. మలబద్ధముగలవారు ఉదయసాయంకాలముల యందు తులసిపు దినయెడల సాఫుగా విరేచనముగను. శరీరమున చలువ గలిగించి బలమునిచ్చును. డబ్బి 1 కి 1-4-0 పొట్టేజి ప్రత్యేకము. జయశంకర్ అండు కో, చాకలవేట మదరాసు.

ఏలూరుతాలూకా ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల మానేజర్ ద్వితీయ మహాజనసభ

ఈ సభ బందరు బోధనాభ్యాసపాఠశాలలో పాఠ్యాయులగు, మ-రా-శ్రీ పోతుమాచి ముఖ్యయ్య, యం. వీ. యల్. టి. వారి ఆధిపత్యమున యేలూరు పడమరపీఠంలో శ్రీ ఆంజనేయవిద్యారంజనీ పాఠశాలాధిపత్యమున జయప్రదముగా జరుపబడినది. యేలూరు, గుడివాడ, రేంజీలవిద్యార్థి కారులును, తేకం డరీ, ఎలిమెంటరీ, స్కూల్ మానేజరు వారగు మ-రా-శ్రీ ర్యాలి సుబ్బారావుపంతులుగారును, ఆరేంజీలోని ఇతర ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల మానేజరులు ఉపాధ్యాయులును, తదితరులును, సభ నలంకరించిరి. సంఘముయొక్క ఉపయోగమును ఆవశ్యకతయొను, ఉద్దేశ్యముల, సంఘకీర్తనరీతిచే విపులముగా చెప్పబడి, గతసంవత్సరములో జరిగిన సమావేశతీర్మానములను చదివి వినిపించిన పిమ్మట విగ్రహతీర్మానములు గావించబడి, అగ్రాసనాధిపతిగారి, హిత్తోపన్యాసానంతరము అగ్రాసనాధిపతిగారికిని, ఇతర సభ్యులకును వందనములతో సభముగింపబడినది.

తీర్మానములు

ద్రవ్యసహాయపు బడలకు ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుతము ఇచ్చుచున్న గ్రాంటులు ఆర్థికస్థితినిబట్టి చాలాతక్కువగానున్నవి. మరియు అన్ని బడులలోను, జరుపుచున్నవియు జనులములదరును ఒకేరీతిగాపన్నులు, శెన్సులు ఎల్లరాలను చెల్లించుచున్నప్పుడు పట్టికమానేజీమెంటుక్రిందనున్న పాఠశాలలోని ఉపాధ్యాయుల వేతనములకంటె గ్రహమానయోగ్యతలగలిగి ప్రయివేటు మానేజీమెంటు పాఠశాలలో పనిచేయుచున్న ఉపాధ్యాయులకు ఇవ్వబడు టీచింగ్ గ్రాంటు మిక్కిలి తక్కువగానుండుట శోచనీయముగాన, ఆయాగ్రేడు ఉపాధ్యాయులకు ఏదేవేతనములు గవర్నమెంటువారిచే ఏర్పరచుడి యున్నవో, ఆ యా వేతనములకు, తక్కువగాకుండా ఎయిడెడ్ పాఠశాలలో పనిచేయు ఉపాధ్యాయులకుగూడ టీచింగ్ గ్రాంటు ఇవ్వబడునట్లు గవర్నమెంటువారికి సిఫారసు చేయించగలండులకు డిస్ట్రిక్ట్ ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

పట్టికమానేజీమెంటుపాఠశాలలోని ఉపాధ్యాయులకు వేతనములో సర్వీసునుబట్టి క్రమక్రమాభివృద్ధి ఎట్లు జరుగుచున్నదో అట్లే ప్రయివేటుమానేజీమెంటు పాఠశాలలోగూడ పనిచేయు ఉపాధ్యాయులకు ఇచ్చు గ్రాంటునుగూడ సర్వీసునుబట్టి టయుమిక్కిలు పద్ధతిని ఏర్పరచి ఇప్పించగలండులకు జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలువారిని విద్యాకాళాధికారులను యాసభవారు కోరుచున్నారు.

గతసంవత్సరములో జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలువారికి ప్రాథమిక పాఠశాలల గ్రాంటునిమి త్తము తగినంతసామ్యు ఇవ్వనందున రు 100 కి రు 5/లు చొప్పున తగ్గించి గ్రాంటు పంచిపెట్టబడినది. అందుచే చాలమంది మానేజర్లకు నిరుత్సాహము కలిగినది. ఈసంవత్సరము ఆనగా 1924-25 సంవత్సరములకుగూడ కావలసిన సామ్యుకు రు 85/28/లు తక్కువ ఇచ్చిరినియు అందువల్ల రు 100 కి రు 25/ల వరకు తగ్గించి గ్రాంటు పంచిపెట్టవలసి నచ్చుననియు తెలియుచున్నది ప్రస్తుతము ఆసులులోనున్న గ్రాంటుస్కేలు తక్కువగా నున్నదని మొర టెట్టునున్న కాలములో ఇట్టి పెద్దమొత్తములో తగ్గించుటచే మరింత నిరుత్సాహము ప్రబలి కొన్ని బడులు మాసివేయవలసి వచ్చును గనుక కృష్ణాజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలు ప్రోడెంటు గారు డి 8-10-24 తేదీన చేసిన సిఫారసు ప్రకారము కురదలా పడిన మొత్తమును కాన్సిలువారికి పూర్తిగా గ్రాంటు పంచిపెట్టనిమి త్తము కాంక్షనుచేయించగలండులకు ప్రభుత్వమువారికి యాసభవారు కోరుచున్నారు.

కృష్ణాజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలులో స్థానికసంఘములకున్నూ, వివిధమిషన్ సంఘములకున్నూ, ఉన్న ప్రాతినిధ్యములతోపాటు హిందూ ఎయిడెడ్ స్కూల్ మానేజర్ల ప్రతినిధులకుగూడ 4 స్థానములు ఇప్పించు మని కృష్ణాజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలువారు డి 12-11-28 తేదీని సిఫారసు చేసెయున్నను, ఇంతవరకు గవర్నమెంటువారు మంజూరు చేయింపకుండుటకు అసంతృప్తిని జూపుచు, సదరు 4 స్థానములను, మంజూరు చేయించి, ఎన్నికలద్వారా ప్రాతినిధ్యము గలిగింపగలండులకు ప్రభుత్వమువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

10. సంవత్సరముకుమించిన సర్వీసుగలిగి నయస్సులో 40 సంవత్సరములకుమించి పనిలో మంచి రిహార్డులను సంపాదించిన ఉపాధ్యాయులకు ట్రయినింగ్తో నిమి త్తములేకుండా సర్వీసుసర్టిఫికేటుయిచ్చి ట్రయినింగు అయినవారితోపాటు

గ్రాంటు ఇవ్వవచ్చునని డిపార్టుమెంటువారు దయచేయించిన ఉత్తరువును అమలులో పెట్టించి, అట్టి ఉపాధ్యాయులకు ట్రయినింగ్ సర్టిఫికేటు గ్రాంటు ఇచ్చే ఏర్పాటును చేయించవలసినదిగా జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు ఆఫీసరుగారిద్వారా శ్రీ డైరెక్టరుదొరవారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉపాధ్యాయులకును, ఉపాధ్యాయమానేజర్లకును రేంజీ తాలూకా జిల్లాసంఘములు, ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగానున్నను, రాష్ట్రసంఘములో అందరికి నీ బాధ్యతయుండుట సంతోషదాయకము. ఉపాధ్యాయులందరికి వర్తించునట్లు ప్రస్తుతము రాష్ట్రసభకున్న పేరును, ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమికవిద్యాసంఘము అని మార్పించుటకు రాష్ట్రసభవారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ట్రయినింగు పరీక్షలో ఒక సబ్జెక్టు తప్పిపోయినవారికి సంవత్సరమువరకు టీచింగ్ గ్రాంటు ఉత్తీర్ణులయినవారితో పాటు సమముగా ఇచ్చుచున్నారు. ఇట్టి వివక్షతలేకుండా, అన్ని సబ్జెక్టులు పోయినవారికిని, మరుసటి సంవత్సరము పరీక్షాఫలితము తేలువరకు కనీసము ఒక సంవత్సరమువరకుయినను, పరీక్ష అయినవారితోపాటు పూర్తిగ్రాంటును ఇచ్చే ఏర్పాటుచేయించగలండులకు ప్రభుత్వమువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ప్రాథమికోపాధ్యాయ రాష్ట్రసభకు యాతాలూకా మానేజర్ల సంఘముతరఫున యాదగువనదహరించినవారిని ప్రతి సంఘముగా పంపుటకు తీర్మానించదమయినది.

1. మ-రా-శ్రీ ర్యాలి సుబ్బారావుపంతులుగారు
2. ,, నోరి వెంకటరామయ్యగారు
3. ,, మహమ్మదు అసీబుసాహెబుగారు
4. ,, శోభనాద్రి అనంతచార్యులుగారు
5. ,, కర్నా జగన్నాథంగారు

ఈ సంఘముకు ఒకసంవత్సరముపాటు యాదగువనదహరించినవారిని కార్యనిర్వాహకులు గానుండునట్లు ఎన్నుకొనదమయినది.

1. మ-రా-శ్రీ ర్యాలి సుబ్బారావుపంతులుగారు-ఏలూరు.
2. ,, కర్నా జగన్నాథంగారు-ఏలూరు.
3. ,, మహమ్మదు అసీబుసాహెబుగారు-ఏలూరు.
4. ,, శోభనాద్రి అనంతచార్యులుగారు-ఏలూరు.
5. ,, కందుకూరి సుబ్బారావుగారు-ఏలూరు.
6. ,, ఎల్లూరి శీతారామశాస్త్రిగారు-కొవ్వలి.
7. ,, గుండేపూడి వెంకటచలంగారు-తనివారపేట.
8. ,, నోరి వెంకటరామయ్యగారు-వల్లూరు.
9. ,, రెడ్డి వెంకటరాయుడుగారు-సత్తెనోలు.
10. ,, చింతలపూడి రేంజీలో ఎన్నుకొనవలయును
11. ,, భీమడోలు రేంజీలో ఎన్నుకొనవలయును

కార్యనిర్వాహకసభ్యులలో ర్యాలి సుబ్బారావుపంతులుగారిని ప్రోడెంటుగాను, నోరి వెంకటరామయ్యగారిని సెక్రటరీ గాను ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొనదమయినది.

నోరి వెంకటరామయ్య,
శక్రటరీ.
ఏలూరుతాలూకా, ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాల,
మానేజర్ల సంఘము, ఏలూరు

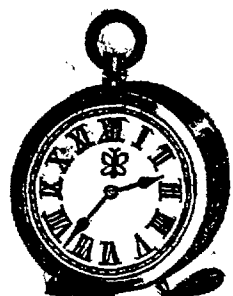
ప్రఖ్యాతి వహించిన
శే బిల్ "కీ" టైం పీసు

ఇది జర్మనీదేశముండి తేప్పించినది. ఎల్లకాలమునక గంట సరిగమాపును. శీఘ్రము త్వరపడును.

ధర 1-కి	1-12-
ధర 12-కి	20-0.

అమెరికన్ రోల్డ్స్ గోల్డ్
రవుండు 8స్తువాచి 1.కి 5-4.
"ఎనిమిదిమూలల 8స్తువాచి
సెకండు ముల్లతో" 8-4

పూచి మాడుసంవత్సరములు యివ్వబడును
విలాసము:—వి. ఎస్. క్రిష్ణా అండుబ్రదర్సు,
తపాలు పెట్టె 17 మద్రాసు

అమృతాంజనము

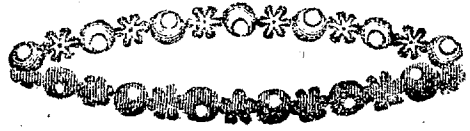
అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బితో నహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుశెట్టివీది మదరాసు.

క్లావరు బంగారం

బాలామణి

సూర్యచంద్ర

చిత్ర విచిత్రపుగాజులకు పుట్టినిల్లు

ప్రస్తుత నవనాగరికమునకు తగిన బంగారుగాజులు పలు రకములలో అనేకకొలతలలో అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.
2½ సవరము మొదలు 6 సవరములవరకు తయారగును.
చేదారము సహా మజారి జత 1-కి రూ. 10.0-0
ఒకసారి మావద్ద వేరముచేసిన అంతయు మీకే తెలియును.
సవరము బంగారుకు సీమవెండికి పూచీ యివ్వబడును. (8)

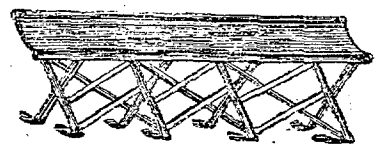
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి,
గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

25, చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

జయవశీకరణి

మూలిక సంబంధమైన తాయతి. ధరించుకొన్న యెడల సర్వ కార్యానుకూలము శత్రుజయము పరీక్షయందు జయము చేయుపనుల ప్రాబల్యము మొదలైనవి ఏర్పడును. తాయతి 1-కి రూ. 2.0-0, 5-కి రూ. 7.8-0 స్వేషముగా వలయు విషయములకును రక్ష తయారుచేసి పంపబడును. రూ. 50/- చార్జియవును. (గ్యారంటీ). ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరు త్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

స్వదేశికాంపు ఫర్నిచరు

- (1) మడత కాంపుకాటు 1 వ రకం రూ. 15, 2 వ రకం రూ. 18.
 - (2) ఎక్కు కాన్ వాసుచేర్ రూ. 4,
 - (3) కాంపుచేర్ 1 వ రకం రూ. 8.8-0, 2 వ రకం రూ. 8.
- క్యాటలాగు, యితర వివరములకు వ్రాసిన పంపబడును.
పి. వీరాస్వామినాయు అండ్ సన్సు
నర్సారావుపేట, గుంటూరు జిల్లా

శ్యామా సుందరము

ఒక చక్కని నవల

గ్రంథకర్త: ఒంతలి సత్యనాథము

ఇది నలువదేండ్లకు పూర్వ మాండ్రదేశమును కలవరపఱచిన

రంపయుద్ధము

నకు సంబంధించిన నవల. కథాసందర్భములు, వర్ణనలు, రంగములు, పాత్రలు హృద్యములై చిత్రము నాకర్షించును

డిప్లొమేట గాం పేజీలు: వెల రూ 1-0-0

ఒకసారి మొత్తముగ కొనువారలకు కమిషన్ నివ్వబడును

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తపాలావెట్టె 212, మదరాసు

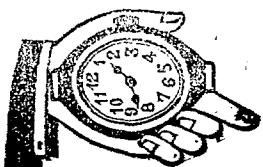
1925

అగస్త్యువారి

1925

అఫీస్ కాలిండర్ ౧-కి వెల 0-6-0 డయరి ౧-కి వెల 0-6-0
కక్కు అందుకో తపాలువెట్టె నెం. 45, మద్రాసు

ELECT O GOLD PLATE WRIST WATCHES.

The very newest style. Th. design and durable finish will satisfy the most critical. Very charming appearance. Fitted with excellant Swiss mechanism.

Guaranteed for three years

PRICE Rs. 7-0-0 with strap or Bracelet, World renowned "B" Timpiess Rs. 2-8-0

Write to: V. S. WATCH Coy.

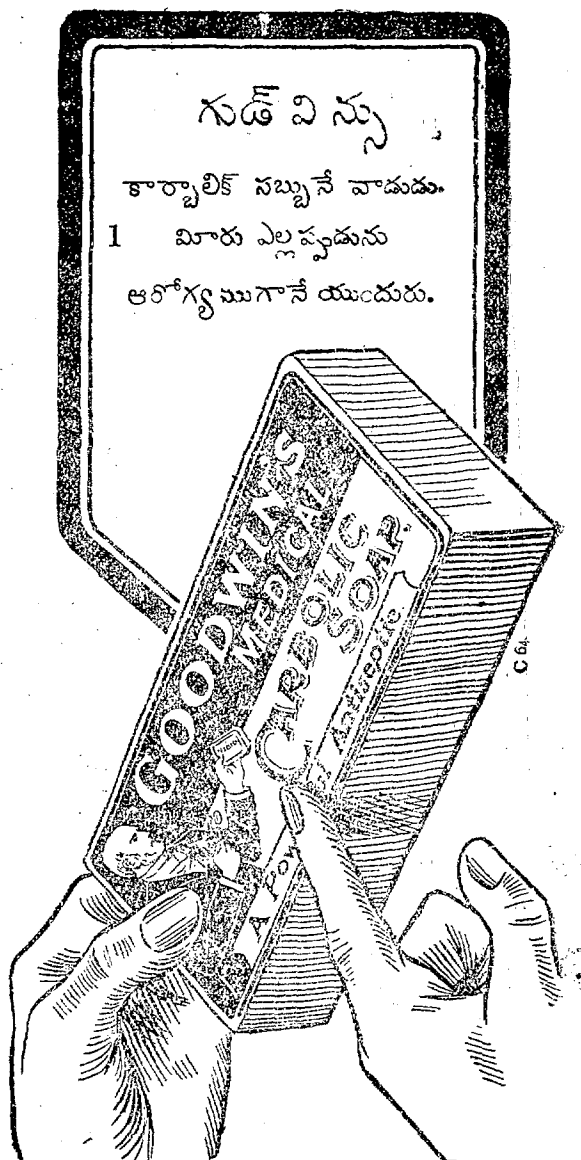
P. B. 105. MADRAS

సుందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0.8-0 వి. పి. 0-13-0

ఒక డబ్బీతైలము విశుదక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటిమలు మచ్చలును. ముఖము కాంతిబారి, నున్నగా అద్దమువలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వముకలిగి నాంజా చేరును. ఈతైలము మంచినువాసన గలిగి మిగడవలె నుండును.

అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి.

గుడ్ విన్సు

కార్బాలిక్ సబ్బునే వాడుడు.
1 మీరు ఎల్లప్పుడును
ఆరోగ్యముగానే యుండురు.